

APSTIPRINĀTA
Valsts kontroles padomes
2013.gada 27.decembra sēdē
protokols Nr.71, 3.§

Latvijas Republikas

Valsts kontroles darbības stratēģija

2014.-2017.gadam

Grozījumi: Valsts kontroles padomes 13.10.2014. sēdes protokollēmums (prot. Nr.57, 2.§)

Grozījumi: Valsts kontroles padomes 18.12.2014. sēdes protokollēmums (prot. Nr.69, 1.§)

Grozījumi: Valsts kontroles padomes 29.08.2016. sēdes protokollēmums (prot. Nr.48, 4.§)

Satura rādītājs

Priekšvārds	3
Latvijas Republikas Valsts kontroles tiesiskais regulējums un kompetence.....	4
Vīzija, misija, vērtības	5
Valsts kontroles stratēģijas 2010.-2013.gadam izpildes novērtējums	6
Valsts kontroles darba vērtējums atbilstoši INTOSAI vadlīnijās noteiktajiem indikatoriem...	10
Valsts kontroles darbības stratēģijas virzieni 2014.-2017.gadam	13
<i>I virziens</i> Atbalsts Latvijas Republikas Saeimai un izpildvarai publiskā sektora pārvaldības pilnveidošanā, veicinot efektīvu publisko līdzekļu izmantošanu sabiedrības interesēs	13
1.mērķis: Sekmēt efektīvu, likumīgu un ekonomisku publisko iestāžu resursu pārvaldības, programmu īstenošanu un mērķu sasniegšanu atbilstoši valdības uzstādījumiem, Saeimas apstiprinātajām valsts attīstības prioritātēm un sabiedrības interesēm.....	14
2.mērķis: Veicināt savstarpēji saskaņotu un produktīvu sadarbību ar revidējamām vienībām, Saeimu, tiesībsargājošām iestādēm un sabiedrību.....	16
3.mērķis: Stiprināt Valsts kontroles revīzijas ieteikumu ieviešanas uzraudzību.....	20
<i>II virziens</i> Valsts kontroles attīstības ilgtspējas nodrošināšana.....	21
1.mērķis: Pilnveidot cilvēkresursu vadības sistēmu, nodrošinot augstas kvalifikācijas, uz rezultātu orientētu darbinieku motivēšanu un piesaisti.....	23
2.mērķis: Garantēt augsta darba kvalitātes principa saglabāšanu ikvienā Valsts kontroles veiktajā darbībā, nodrošinot kvalitātes kontroles sistēmas pilnveidošanu, pārskatāmu procesu uzraudzību un nepārtrauktu darbības racionalizēšanu.....	25
3.mērķis: Nodrošināt revīzijās izmantotās metodoloģijas atbilstību starptautiskajiem revīzijas standartiem un labākajai pieredzei.....	26
4.mērķis: Nodrošināt komunikācijas stratēģijas īstenošanu, veicinot izpratni par Valsts kontroles ietekmi publiskās pārvaldības veidošanā.....	27
5.mērķis: Aktīvi līdzdarboties starptautiska līmeņa aktivitātēs, veicinot profesionālo izaugsmi un Latvijas atpazīstamību starptautiskā līmenī.....	29
<i>III virziens</i> Valsts kontroles darbības efektivitātes uzlabošana	32
1.mērķis: Realizēt efektīvu resursu pārvaldību, paaugstinot snieguma kvalitāti, produktivitāti un pilnveidojot procesu standartizāciju.....	32
2.mērķis: Izmantojot informācijas tehnoloģiju iespējas, attīstīt jaunas un pilnveidot esošās revīziju atbalsta un citu funkciju programmatūras, kā arī informācijas tehnoloģiju sistēmas nepārtrauktu darbību.....	33

Priekšvārds

Valsts kontroles darbības stratēģija 2014.- 2017.gadam ir vidēja termiņa politikas dokuments, kurā noteikti Valsts kontroles darbības virzieni, sasniedzamie mērķi un rezultāti turpmākajiem četriem gadiem.

Valsts kontroles darbības stratēģija 2014.-2017.gadam ir izstrādāta, lai novērtējot Valsts kontroles stratēģijas 2010.- 2013.gadam izpildi, ņemot vērā valstī notiekošos ekonomiskos procesus un attīstības virzienus, sabiedrības intereses, starptautiskajās aktivitātēs gūto pieredzi, kā arī revidējamo jomu stratēģiskajā novērtējumā iegūtos rezultātus, nodrošinātu Valsts kontroles darbības tālāku attīstību.

Latvijas Republikas Valsts kontroles tiesiskais regulējums un kompetence

Valsts kontrole atbilstoši Latvijas Republikas Satversmē un Valsts kontroles likumā noteiktajam ir neatkarīga koleģiāla augstākā revīzijas (audita) iestāde Latvijas Republikā un pakļauta vienīgi likumam.

Valsts kontrole ir INTOSAI¹ un EUROSAI² locekle, un tai ir saistoši starptautisko augstāko revīzijas iestāžu organizāciju dokumenti, kuros ir nostiprināti augstāko revīzijas iestāžu darbības principi, revīziju veikšanas jautājumi, kā arī prasība nodrošināt augstāko revīzijas iestāžu neatkarību. Augstākās revīzijas iestādes, kā tas noteikts Limas deklarācijā,³ savus uzdevumus var veikt objektīvi un efektīvi tikai tad, ja tās ir neatkarīgas no revidējamās vienības, aizsargātas no ārējas ietekmes un ir nodrošinātas ar uzdevumu pildīšanai nepieciešamajiem finanšu līdzekļiem. Limas deklarācijā noteiktie principi ir nostiprināti Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 2011.gada 22.decembrī pieņemtajā rezolūcijā „Efektivitātes, atbildības un paredzamības valsts pārvaldē veicināšana, nostiprinot augstākās revīzijas institūcijas”⁴.

Valsts kontroles darbības mērķis, veicot revīzijas atbilstoši starptautiskajiem revīzijas standartiem un augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajiem dokumentiem, ir noskaidrot, vai rīcība ar publiskas personas finanšu līdzekļiem ir tiesiska, pareiza, ekonomiska un efektīva, kā arī sniegt rekomendācijas atklāto trūkumu novēršanā.

Atbilstoši Valsts kontroles likumā noteiktajam Valsts kontroles revīzijai ir pakļauta ikviena persona, kuras rīcībā ir publiskas personas finanšu līdzekļi vai manta, kā arī personas, kuras pilda valsts vai pašvaldības iepirkumu. Valsts kontroles revīzijai nav pakļauta tikai Saeima. Lai nodrošinātu Valsts kontroles neatkarību, likumdevējs tai ir piešķīris tiesības pašai noteikt revidējamo vienību, revīzijas laiku, veidu un uzdevumu.

Valsts kontroles sastāvā ir valsts kontrolieris, Valsts kontroles padome, Valsts kontroles revīzijas departamenti un atbalsta struktūrvienības, kas nodrošina Valsts kontroles organizatorisko, finansiālo un saimniecisko darbību. Valsts kontroles iekšējās darbības kārtību nosaka Valsts kontroles padomes apstiprināts nolikums.

Ņemot vērā Valsts kontroles kā augstākās revīzijas iestādes lomu valsts līdzekļu izlietojuma kontrolē, veicinot, lai valsts budžeta līdzekļi tiktu tērēti tiesiski, ekonomiski un efektīvi, ievērojot sabiedrības vajadzības un intereses, ir noteikta Valsts kontroles darbības **vīzija, misija un vērtības**.

1 Augstāko revīzijas iestāžu starptautiska apvienība.

2 Eiropas Augstāko revīzijas iestāžu apvienība.

³ Limas deklarācijas par finanšu kontroles vadlīnijām (*Lima Declaration of Guidelines on Auditing Precepts*) 5.pants „Augstāko revīzijas iestāžu neatkarība”: <http://www.intosai.org/documents/intosai/general/declarations-of-lima-and-mexico/lima-declaration/ii-independence.html>.

⁴ Apvienoto Nāciju Organizācijas rezolūcija A/66/209 „Efektivitātes, atbildības un paredzamības valsts pārvaldē veicināšana, nostiprinot augstākās revīzijas institūcijas” (*UN General Assembly Resolution A/66/209 „Promoting the efficiency, accountability, effectiveness and transparency of public administration by strengthening supreme audit institutions”*): <http://www.intosai.org/news/010112-un-resolution-a66209.html>.

Vīzija

Valsts kontrole veicina finanšu līdzekļu efektīvu izmantošanu, panākot to ekonomiju un uz konkrētu rezultātu sasniegšanu vērstas valsts pārvaldes darbību.

Misija

Sekmēt:

- efektīvu un likumīgu nodokļu maksātāju naudas izlietojumu;
- finanšu pārvaldības attīstību un atbildību par izlietotajiem līdzekļiem;
- godīgu un caurskatāmu lēmumu pieņemšanas procesu publiskajā sektorā.

Vērtības

- Atbildība
- Atklātība
- Attīstība

Valsts kontrole ir atbildīga par pieņemtajiem lēmumiem un sniegtajiem ieteikumiem. Savā darbībā Valsts kontrole ievēro atklātību, informējot par darbības rezultātiem sabiedrību, Latvijas Republikas Saeimu un Ministru kabinetu. Valsts kontrole attīsta savu darbību atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu labākajai praksei, pilnveidojot revīziju metodoloģiju un veicot personāla apmācību.

Valsts kontroles darbības stratēģijas 2010.-2013.gadam izpildes novērtējums

Valsts kontroles darbības stratēģija 2010.-2013.gadam tika apstiprināta Valsts kontroles padomes 2009.gada 7.decembra sēdē un aktualizēta 2012.gada 3.septembrī.

Stratēģijā noteikti divi darbības virzieni:

1. Publiskā sektora pārvaldības pilnveidošana.
2. Valsts kontroles attīstības ilgtspējas nodrošināšana.

I virziens - Publiskā sektora pārvaldības pilnveidošana

Darbības virziens Publiskā sektora pārvaldības pilnveidošana tika noteikts, ņemot vērā Valsts kontroles izvirzītos uzdevumus, un bija īpaši nozīmīgs ekonomiskās un finanšu krīzes apstākļos. Virziens tika vērsts uz revīziju darba tālāku pilnveidošanu, attīstot revīziju metodoloģiju un revīziju kvalitātes kontroli, turpinot sabiedrībai aktuālu revīziju tēmu noteikšanu.

Virziena sasniegšanai tika noteikti šādi mērķi: 1) Valsts kontroles darbība sekmē finanšu pārvaldības efektivitāti, 2) revīziju tēmas atbilst sabiedrības interesēm, 3) revīziju metodoloģija atbilst labākajai pieredzei un starptautiskajām tendencēm.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 29.08.2016. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.48, 4.§)

Analizējot Valsts kontroles darbības stratēģijas 2010.- 2013.gadam izpildi, jāatzīst, ka Valsts kontroles darbības rezultātā ir sekmēta valsts budžeta līdzekļu likumīga, efektīva un ekonomiska finansējuma plānošana un izlietošana atbilstoši paredzētajiem mērķiem un normatīvo aktu prasībām, vienotas grāmatvedības uzskaites kārtošana atbilstoši normatīvo aktu prasībām un patiesas un pilnīgas informācijas sniegšana gada pārskatos, kā arī iestāžu iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošana. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, ir palielinājies institūciju skaits, kurās Valsts kontrole nav konstatējusi nepilnības grāmatvedības uzskaitē un iekšējās kontroles sistēmās.

Stratēģijā plānots, ka revidējamās vienības ieviesīs ne mazāk kā 80% no Valsts kontroles sniegtajiem ieteikumiem. Revidējamās vienības no 2010.gada līdz 2013.gada 31.decembrim veica darbības attiecīgi pa gadiem – 96% ieteikumu izpildei (no tiem 73% ieviešot pilnībā), 98 % ieteikumu izpildei (no tiem 90% ieviešot pilnībā), 95% ieteikumu izpildei (no tiem 66 % ieviešot pilnībā) un 81% ieteikumu izpildei (no tiem 66% ieviešot pilnībā). Ņemot vērā ieteikumu ieviešanas rādītājus ir nepieciešams veikt darbības, lai paaugstinātu revidējamo vienību atbildību par ieteikumu savlaicīgu ieviešanu, kā arī ir apzināts, ka nav uzkrāta pieredze sniegto ieteikumu finanšu ietekmes novērtēšanā.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 13.10.2014. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.57, 2.§)

Stratēģijā noteikts, ka Valsts kontrole katru gadu sagatavo ne mazāk kā 45 revīziju ziņojumus. Laikā no 2010.gada līdz 2013.gada 31.decembrim Valsts kontrole ir sagatavojusi 125 finanšu revīziju un 85 likumības revīziju ziņojumus, attiecīgi pa gadiem sagatavoti – 48, 46, 49 un 67 ziņojumi, tādējādi stratēģijā noteiktais rādītājs ir izpildīts.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 13.10.2014. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.57, 2.§)

Valsts kontrolē ir izveidota sabiedrībai nozīmīgu revīziju tēmu identificēšanas sistēma - revīzijas departamenti veic nozares revidējamo jomu stratēģisko novērtējumu un risku novērtējumu, atbilstoši kuram tiek sagatavotas revīziju tēmas. Tādējādi revīzijas tiek veiktas, ņemot vērā attiecīgās nozares prioritātes, sabiedrības intereses un revidējamās vienības būtiskākos procesus.

Stratēģijā tika noteiktas šādas revīziju prioritātes, atbilstoši kurām tika izvēlētas revīziju tēmas un veiktas likumības revīzijas:

- sabiedrībai vai kādai sabiedrības grupai būtisku jautājumu izvērtēšana;
- privātpersonu un institūciju iesniegto sūdzību izvērtēšana;
- valstī veikto nozaru reformu izvērtēšana;
- kapitālsabiedrību darbības efektivitātes un lietderības izvērtēšana.

Valsts kontroles revīziju metodoloģija nodrošina standartizētu pieeju un starptautisko revīzijas standartu ievērošanu revīzijas darbā, kā arī nosaka galvenos principus revīziju veikšanai un pārbažu procedūras. Revīzijas metodoloģija – darba procesu apraksti, revīziju rokasgrāmatas tiek regulāri aktualizētas atbilstoši starptautiskajiem revīziju standartiem, augstāko revīzijas iestāžu organizāciju dokumentiem un slēgtu revīziju kvalitātes kontroles revīzijās sniegtajiem ieteikumiem. Revīziju veikšanas metodoloģijā ir iekļautas starptautisko revīzijas standartu prasības par būtiskuma līmeņa noteikšanu revīzijā un īpašiem apsvērumiem – grupas finanšu pārskata revīzijā, tajā skaitā komponentu revidentu darbs.

Valsts kontrole ir sniegusi savu pieredzi par starptautisko revīzijas standartu ieviešanu, tās revīzijas metodoloģiju un revīziju darba organizāciju Gruzijas, Kirgīzijas, Kazahstānas, Ukrainas, Baltkrievijas, Moldovas un Maķedonijas augstākajām revīzijas iestādēm.

Efektīvāku revīziju veikšanu nodrošina Valsts kontrolē ieviestie revīzijas atbalsta rīki – *TeamMate* un *IDEA*, kas atvieglo revīziju dokumentēšanu, revīzijas ieteikumu uzraudzību, darba laika plānošanu, kā arī ļauj efektīvāk revīzijās analizēt un izmantot liela apjoma valsts pārvaldē uzkrātos datus.

II virziens - Valsts kontroles attīstības ilgtspējas nodrošināšana

Darbības virziens tika noteikts, lai veicinātu Valsts kontroles kā institūcijas tālāku attīstību, darbinieku profesionalitātes kāpumu, kā arī, lai sekmētu Valsts kontroles kā revīzijas iestādes pievienotās vērtības sabiedrībai palielinājumu. Virziens ietvēra arī komunikācijas un starptautiskās sadarbības pilnveidošanu, kā arī efektīvu budžeta resursu plānošanu atbilstoši sagaidāmajiem rezultātiem.

Virziena sasniegšanai tika noteikti šādi mērķi: 1) Valsts kontrole ir institūcija, kura ir nodrošināta ar augstas kvalifikācijas darbiniekiem; 2) Valsts kontroles darbinieki, pilnveidojot profesionalitāti, nodrošina revīziju darbu augstā līmenī; 3) Valsts kontroles resursi tiek lietoti efektīvi; 4) Iekšējā kontroles sistēma nodrošina Valsts kontroles caurskatāmu darbību, kvalitatīvu uzraudzību un nepārtrauktu darbības pilnveidošanu; 5) Valsts kontroles darbinieki piedalās starptautiskajā revīziju darbā un starptautisko revīziju organizāciju darba grupās; 6) darbinieki sniedz savu pieredzi, zināšanas un profesionālo atbalstu citām augstākajām revīzijas institūcijām; 7) komunikācija ar revidējamām vienībām, plašsaziņas līdzekļiem un Saeimu veicina sabiedrības, politiķu un revidējamo vienību izpratni par Valsts kontroles darba rezultātiem; 8) struktūrvienības un darbinieki aktīvi un atklāti apmainās ar informāciju.

Tā kā revīziju veikšanai ir nepieciešams augstas kvalifikācijas personāls ar zināšanām revīziju veikšanā un nevienā augstākajā mācību iestādē netiek sagatavoti attiecīgi speciālisti, Valsts kontrolei jāiegulda lieli resursi revidentu apmācībā, turklāt Valsts kontrolei darbinieku piesaistīšanā ir jākonkurē ar starptautiskajām auditoru kompānijām. Ņemot vērā valsts revidentam nepieciešamo kompetences līmeni, problemātiski ir nokomplektēt brīvās revidentu štata vietas.

Turklāt, ņemot vērā valsts ekonomisko situāciju un budžetā samazināto finansējumu Valsts kontroles darbībai, tika samazināta Valsts kontroles darbinieku atlīdzība, kā rezultātā Valsts

kontrolē notika liela kadru mainība, kas negatīvi ietekmēja Valsts kontroles darbu. Laikā no 2010.gada līdz 2013.gada 31.decembrim Valsts kontrolē darba attiecības vidēji gadā uzsāka 16% jauno darbinieku un darba attiecības vidēji izbeidza 18% darbinieku.

Stratēģijā noteikts, ka ikgadējā darba izpildes vērtēšanā ne mazāk kā 90% darbinieku ir saņēmuši vērtējumu A un B. Rezultāts ir izpildīts – laikā no 2010.gada līdz 2013.gada 31.decembrim A un B vērtējumu ir saņēmuši 2012.gadā 94% un pārējos gados 95% darbinieku.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 13.10.2014. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.57, 2.§)

Stratēģijā ir noteikts, ka revīzijas personāls velta laiku savai profesionālajai attīstībai un piedalās mācībās ne mazāk kā 15 stundas gadā. Valsts kontroles darbinieki pastāvīgi pilnveido profesionālās zināšanas, apmeklējot gan Valsts kontroles struktūrvienību vadītās, gan ārējo mācībspēku organizētās mācības, gan pieredzes apmaiņas seminārus. Rezultātā 2010.-2013.gadā Valsts kontroles darbinieki vidēji mācībām ir veltījuši 23 stundas gadā. Izvērtējot darbiniekiem nodrošināto mācību lietderību, secināts, ka tikai atsevišķās mācībās iegūtās zināšanas nav bijis nepieciešams izmantot darba pienākumu izpildē.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 13.10.2014. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.57, 2.§)

Stratēģijā plānots, ka darba laika patēriņš revīziju darbam ir ne mazāks kā 75% no produktīvā revidentu darba laika, un tiek nodrošināts, ka 85% gadījumu revīzijas tiek pabeigtas plānotajā termiņā un revīziju tiešās izmaksas ir ne mazākas kā 65% no kopējiem Valsts kontroles izdevumiem.

Lai nodrošinātu augstu darba efektivitāti un revīziju pabeigšanu plānotajā termiņā, liela uzmanība Valsts kontrolē tiek pievērsta darba laika plānošanai un uzskaiti un regulāri tiek analizēts konkrēta darba izpildei patērētais darba laiks.

Laikā no 2010.gada līdz 2013.gadam laika patēriņš revīziju darbam no produktīvā revidentu darba laika gadā ir bijis attiecīgi pa gadiem – 84%, 88%, 86% un 86%. Tiešās revīziju izmaksas – 2010.gadā 62% un pārējos gados 66%. Tādējādi ir sasniegts rezultatīvais rādītājs. Plānotajā laikā tika pabeigtas visas finanšu revīzijas un kopā plānotajā laikā pabeigto revīziju īpatsvars 2010., 2011. un 2013.gadā bija 93% un 2012.gadā – 95%. Tādējādi noteiktais rezultatīvais rādītājs ir sasniegts, taču revīziju darba plāns, ņemot vērā revīzijas personāla mainību, tika grozīts vairākas reizes.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 13.10.2014. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.57, 2.§)

Stratēģijā noteikts, ka Valsts kontroles struktūrvienības noteiktajā laikā ir ieviesušas ne mazāk kā 90% no iekšējos, kvalitātes un apvienotajos auditos sniegtajiem ieteikumiem.

Valsts kontrolē ir izveidota iekšējā kvalitātes kontroles sistēma, kā arī regulāri tiek veiktas atbilstības pārbaudes un auditi par konkrētu sistēmu un procesu darbību. Veicot iekšējos audita, kvalitātes vadības un revīziju kontroles pasākumus, tiek nodrošināta kvalitātes uzraudzība visos iestādes līmeņos un procesos un tiek veicināta Valsts kontroles darba pilnveidošana. Novērtējuma periodā uzraudzība tika veikta pār visām augsta riska sistēmām. Veiktajās pārbaudēs un iekšējos auditos netika konstatēti būtiski trūkumi, tajos sniegti ieteikumi galvenokārt iekšējo normatīvo aktu un revīzijas metodoloģijas tālākai pilnveidošanai, informācijas tehnoloģiju sistēmas uzlabošanai, mācību procesa pilnveidošanai, kā arī iekšējās un ārējās komunikācijas uzlabošanai. Visi iekšējos, kvalitātes un apvienotajos auditos sniegtos ieteikumi stratēģijas darbības periodā ir ieviesti un rezultatīvais rādītājs – noteiktā termiņā ieviestie ieteikumi – attiecīgi pa gadiem ir 98%, 93%, 60% un 78%.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 13.10.2014. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.57, 2.§)

Atbilstoši stratēģijā noteiktajam sasniedzamajam rezultātam ir palielinājusies Valsts kontroles starptautiskā revīziju darba pieredze. Valsts kontrole ir aktīvi darbojusies un sniegusi profesionālu ieguldījumu INTOSAI un EUROSAI, kā arī Kontaktu komitejas organizētajās aktivitātēs. Valsts kontrole ir gan devusi savu ieguldījumu šo augstāko revīzijas iestāžu starptautisko organizāciju mērķu sasniegšanā, gan ieguvusi pieredzi un dalījies pieredzē ar citu valstu augstākajām revīzijas iestādēm.

Valsts kontroles revidenti ir piedalījušies INTOSAI un EUROSAI vides revīziju darba grupās, INTOSAI Nacionālo rezultatīvo rādītāju darba grupā, EUROSAI Informācijas tehnoloģiju darba grupā, iesaistījušies divu EUROSAI mērķu darba grupu darbā, kuru galvenais uzdevums ir sekmēt starptautisko revīzijas standartu ieviešanu augstākajās revīzijas iestādēs un veicināt to attīstību nākotnē, kā arī stiprināt augstāko revīzijas iestāžu institucionālo kapacitāti.

INTOSAI Nacionālo rezultatīvo rādītāju darba grupas ietvaros un Nacionālo indikatoru darba grupas ietvaros Valsts kontrole organizēja darba grupas sanākumi Rīgā, kuras rezultātā tika pabeigta Nacionālo rezultatīvo rādītāju vadlīniju izstrāde.

Valsts kontrole vadīja Kontaktu komitejas aktivitāti un sagatavoja ziņojumu par Eiropas Savienības augstāko revīzijas iestāžu pieredzi un īstenoto praksi valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību pārvaldības revīzijās.

Valsts kontrole ir veikusi paralēlo revīziju par Eiropas Savienības Emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu kopā ar Dānijas, Lietuvas, Norvēģijas, Polijas, Somijas un Zviedrijas augstākajām revīzijas iestādēm, kā arī paralēlās revīzijas ar Krievijas Federācijas augstāko revīzijas iestādi.

Valsts kontroles darbinieki sniedz savu pieredzi, zināšanas un profesionālo atbalstu citām augstākajām revīzijas iestādēm, vienlaikus paaugstinot arī savu profesionalitāti un pieredzi. Valsts kontroles darbinieki izstrādāja un vadīja mācības Kazahstānas augstākās revīzijas iestādes reģionālo nodaļu speciālistiem par lietderības revīziju veikšanu. Ir noslēgti savstarpējās sadarbības līgumi ar Gruzijas Valsts kontroles komiteju, Armēnijas Republikas Kontroles palātu un Kirgizstānas Republikas Revīzijas palātu.

Starptautiskās sadarbības ietvaros ir apmācīti citu valstu augstāko revīzijas iestāžu revidenti, pilnveidota revīziju metodoloģija, veiktas pilotrevīzijas, kā arī sniegti priekšlikumi iestāžu darba plānu sagatavošanai, darbinieku novērtēšanai un darba laika uzskaites ieviešanai.

Stratēģijā kā sasniedzamais rezultāts tika noteikts, ka Saeimas komisiju pārstāvji ir iepazīstināti ar Valsts kontroles darba rezultātiem un Valsts kontrole ir nodrošinājusi efektīvu sadarbību ar revidējamām vienībām.

Valsts kontrole regulāri informē sabiedrību par veiktajām revīzijām, kā to nosaka Valsts kontroles likums, visus revīzijas ziņojumus un atzinumus pēc to stāšanās spēkā publicējot Valsts kontroles mājaslapā. Valsts kontrole revīziju rezultātu uzraudzības jomā sadarbojas ar Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisiju. Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisiju un finanšu ministru Valsts kontrole informē par visu revīziju rezultātiem. Par svarīgāko revīziju ziņojumiem un revīziju laikā atklātajiem pārkāpumiem tiek informēts Valsts prezidents, atbildīgās Saeimas komisijas, Ministru prezidents un atbildīgie ministri. Valsts kontroles revīziju departamenti aktīvi sadarbojas ar revidējamām vienībām.

Atbilstoši stratēģijā noteiktajam ir pilnveidota Valsts kontroles struktūrvienību un darbinieku sadarbība. Tiek organizēti pieredzes apmaiņas semināri, kā arī revidenti tiek iesaistīti citu revīzijas departamentu vadītajās revīzijās.

Valsts kontroles stratēģijā 2010.-2013.gadam noteiktie darbības mērķi un rezultatīvie rādītāji kopumā ir sasniegti un dažās jomās pārsniegti, kas norāda uz nepieciešamību nākamajam plānošanas periodam noteikt jaunus darbības virzienus, mērķus un rezultatīvos rādītājus, kā arī attīstīt un pilnveidot jau uzsāktu Valsts kontroles darbību.

Valsts kontroles darba vērtējums atbilstoši INTOSAI vadlīnijās noteiktajiem indikatoriem

Valsts kontrole 2013.gadā, pamatojoties uz INTOSAI 2010.gada kongresa lēmumu un INTOSAI darba grupas izstrādātajām „Augstāko revidējošo iestāžu darba izpildes novērtējuma vadlīnijām” („Supreme Audit Institutions Performance Measurement Framework”), ir veikusi Valsts kontroles darba vērtējumu atbilstoši INTOSAI vadlīnijās noteiktajiem indikatoriem.

Pašnovērtējuma mērķis ir sniegt objektīvu vērtējumu par Valsts kontroles darba atbilstību izvirzītajiem INTOSAI kritērijiem, kuri pamatojas uz INTOSAI standartiem un apstiprinātajām vadlīnijām. Tā kā INTOSAI darba grupas izstrādātās „Augstāko revidējošo iestāžu darba izpildes novērtējuma vadlīnijas” nav vēl apstiprinātas un vairākas valstis tikai piemēro vadlīnijas savu institūciju darba izvērtējumam ar mērķi veikt nepieciešamos precizējumus, Valsts kontrole ir izmantojusi vērtējumam „Augstāko revidējošo iestāžu darba izpildes novērtējuma vadlīniju” 2013.gada 26.februāra 2.1.versiju.

Pašnovērtējums tika veikts saskaņā ar Valsts kontroles iekšējiem normatīvajiem aktiem un iedibināto to piemērošanas kārtību, tomēr netika veikta detalizēta revīzijas departamentu veiktā revīzijas darba atbilstības Valsts kontrolē apstiprinātajiem normatīvajiem aktiem pārbaude.

Kopumā pašnovērtējumā tika vērtētas septiņas Valsts kontroles darbības jomas:

- A: Valsts kontroles darba izpilde;
- B: Neatkarība un tiesiskais regulējums;
- C: Iestādes attīstības stratēģija;
- D: Audīta standarti un metodoloģija;
- E: Vadība un atbalsta personāls;
- F: Personālvadība un līderība;
- G: Komunikācija.

Pašnovērtējuma rezultātā, izvērtējot visus indikatorus, tika secināts, ka Satversmē un Valsts kontroles likumā noteiktais Valsts kontroles darbības pamats atbilst noteiktajiem neatkarības un tiesiskā regulējuma (B) kritērijiem. Valsts kontrole pilnībā nodrošina arī kritēriju izpildi finanšu revīzijas metodikas un finanšu revīzijas veikšanas jomā. Jāsecina arī, ka Valsts kontrole izpilda profesionālās pilnveides un apmācības, kā arī atbalsta dienestam izvirzītos kritērijus.

A: Valsts kontroles darba izpilde

Šajā jomā tika izvērtēts finanšu, likumības un lietderības revīzijas revidējamo vienību tvērums, kā arī vērtēta revīziju rezultātu publiskošana un ieteikumu ieviešanas uzraudzības kritēriju izpilde.

Kaut arī likumības revīzijās Valsts kontrole ietver lietderības jautājumus, tomēr pēdējos gados Valsts kontrole neveic atsevišķas lietderības revīzijas, līdz ar to tika identificēta nepieciešamība palielināt lietderības revīziju skaitu un pilnveidot Valsts kontroles zināšanas lietderības revīzijas veikšanas jomā.

Izvērtējot likumības revīzijas metodiku un veikšanas kārtības atbilstību ISSAI 400 standartam, tika secināts, ka Valsts kontrolē ir jāizvērtē finanšu revīzijas un likumības revīzijas veikšanas kārtības un iespēja nākotnē finanšu revīzijās sniegt atzinumu gan par finanšu pārskatu pareizību, gan par finanšu pārskatā ietverto darījumu atbilstību normatīvajiem aktiem.

Pēc pašnovērtējuma veikšanas tika identificēta arī nepieciešamība pilnveidot Valsts kontroles sniegto ieteikumu ieviešanas rezultātā gūtās ietekmes izvērtējumu, pilnveidojot finanšu ietekmes novērtējuma metodiku un izstrādājot vērtējumus par katru nozari.

B: Neatkarība un tiesiskais regulējums

Šajā jomā tika izvērtēta Valsts kontroles finansiālā un organizatoriskā neatkarība, kā arī Valsts kontroles tiesības iegūt nepieciešamo informāciju un pietiekami plašas tiesības un pilnvaras.

Pašnovērtējumā tika secināts, ka Valsts kontrole kopumā atbilst visiem izvirzītajiem kritērijiem.

C: Iestādes attīstības stratēģija

Šajā jomā tika izvērtēta Valsts kontroles stratēģiskā un ikgadējā plānošana un tika secināts, ka kopumā tiek nodrošināta Valsts kontroles stratēģiskā un gada plānošana, tomēr šajā jomā nepieciešami pilnveidojumi, pārrunājot Valsts kontroles prioritātes ar Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisiju, kā arī izstrādājot jaunu Valsts kontroles darbības stratēģiju, pamatojoties uz iepriekšējās stratēģijas izvērtējumu.

D: Audita standarti un metodoloģija

Šajā jomā tika izvērtēta revīzijas plānošana un kvalitātes nodrošināšana revīzijas procesā, kā arī finanšu, lietderības un likumības revīzijas metodikas atbilstība ISSAI standartiem.

Valsts kontrolē ir ieviesta revīzijas kvalitātes uzraudzības un kontroles sistēma, tomēr pēdējos gadus Valsts kontrolē nav veikta slēgtu likumības revīziju kvalitātes kontrole. Pašnovērtējumā tika konstatēta nepieciešamība izvērtēt likumības revīzijas metodikas atbilstību ISSAI 400 standartam, kā arī atsevišķu lietderības revīziju prasību piemērošanu praksē, ņemot vērā to, ka Valsts kontrole neveic atsevišķas lietderības revīzijas, bet likumības revīzijās izvērtē lietderības jautājumus, piemēram, Valsts kontrole plānošanas posmā nesaskaņo ar revidējamo vienību lietderības kritērijus.

E: Vadība un atbalsta personāls

Šajā jomā tika izvērtēta Valsts kontroles iekšējās kontroles vide, vadība un atbalsta struktūrvienību darbība.

Kopumā Valsts kontroles darbība atbilst izvirzītajiem kritērijiem, tomēr Valsts kontrolē nav ieviesta risku vadības sistēma, kaut arī ikdienā tiek vadīti riski, kā arī pēdējos piecus gadus nav izvērtēts un atbilstoši aktualizēts Valsts kontroles Ētikas kodekss.

F: Personālvadība un līderība

Šajā jomā tika vērtēta Valsts kontroles personālvadības sistēma, atlīdzības, darbā pieņemšanas process, kā arī profesionālās pilnveides un apmācības sistēma Valsts kontrolē.

Kopumā Valsts kontroles darbība atbilst šajā jomā izvirzītajiem kritērijiem, taču Valsts kontrolē nav izstrādāta personālpolitika, kas noteiktu nepieciešamo darbinieku skaitu, darbā pieņemšanas stratēģiju un citus būtiskus personālpolitikas jautājumus.

G: Komunikācija

Komunikācijas jomā tika izvērtēta Valsts kontroles saziņa ar plašsaziņas līdzekļiem, iekšējā komunikācija, kā arī domu apmaiņa ar likumdevēju, tiesu un izpildvaru.

Valsts kontrolē nav izstrādāta komunikācijas stratēģija, kas noteiktu kādā veidā Valsts kontrole nodrošina informācijas apriti ar masu saziņas līdzekļiem, reģionāliem plašsaziņas līdzekļiem, kā arī nav nodrošināta regulāra saziņa ar nozaru ministriem.

Kopumā Valsts kontrolē identificētās darbības nepilnības tiks novērstas, iekļaujot Valsts kontroles stratēģijā jaunus darbības virzienus.

Valsts kontroles darbības stratēģijas virzieni 2014.-2017.gadam

Valsts kontroles stratēģiskās darbības virzieni ir noteikti atbilstoši Valsts kontroles likumā noteiktajam darbības mērķim - noskaidrot, vai rīcība ar publiskas personas finanšu līdzekļiem un mantu ir tiesiska un lietderīga.

Stratēģiskās darbības virzieni ir izstrādāti, ņemot vērā Valsts kontrolei saistošo starptautisko augstāko revīzijas iestāžu organizāciju dokumentus:

- INTOSAI Stratēģisko plānu 2011.-2016.gadam⁵, kurā noteikts, ka augstākajām revīzijas iestādēm ir jāsniedz atbalsts valdībai, veicinot publiskā finansējuma izlietošanu sabiedrības vajadzībām, jāveicina caurskatāmība un atbildība publiskā finansējuma pārvaldīšanā, kā arī jāstiprina valsts pārvalžu iekšējās kontroles sistēmas;
- EUROSAI Stratēģisko plānu 2011.-2017.gadam⁶, kurā noteikts, ka augstākajām revīzijas iestādēm ir jāstiprina institucionālā kapacitāte, attīstot zināšanas, prasmes un metodes, kas ļautu revīzijas iestādēm strādāt efektīvāk.

Valsts kontroles padome ir apstiprinājusi⁷ šādus Stratēģiskās darbības virzienus 2014.-2017.gadam:

I virziens – Atbalsts Latvijas Republikas Saeimai un izpildvarai publiskā sektora pārvaldības pilnveidošanā, veicinot efektīvu publisko līdzekļu izmantošanu sabiedrības interesēs.

II virziens - Valsts kontroles attīstības ilgtspējas nodrošināšana.

III virziens - Valsts kontroles darbības efektivitātes uzlabošana.

Īstenojot darbību Valsts kontroles stratēģijā noteiktajos virzienos, sniegto ieteikumu rezultātā tiks pilnveidota institūciju darbība, panākta efektīvāka un caurskatāmāka resursu izmantošana, un Saeima un sabiedrība varēs gūt pilnīgāku pārliecību par publiskā sektora darbības tiesiskumu un lietderību rīcībā ar finanšu līdzekļiem un mantu.

Valsts kontroles plānotā darbība veicinās Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2014. – 2020.gadam⁸ noteikto, ka ikvienā darbības jomā svarīgākais princips ir tiesiskuma un efektīvas likumu piemērošanas nodrošināšana.

Darbības virzienu īstenošanai ir noteikti atbilstoši mērķi un sasniedzamie rezultāti. Valsts kontroles padome darbības stratēģijas īstenošanai katru gadu apstiprina darba plānu, kurā darbības stratēģijā noteikto mērķu un rezultātu sasniegšanai tiek ietvertas attiecīgajā gadā veicamās aktivitātes.

I virziens - Atbalsts Latvijas Republikas Saeimai un izpildvarai publiskā sektora pārvaldības pilnveidošanā, veicinot efektīvu publisko līdzekļu izmantošanu sabiedrības interesēs

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 13.10.2014. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.57, 2.§)

Valsts kontroles stratēģiskās darbības I virziens ir noteikts, lai sniegtu sabiedrībai pārliecību par publiskā sektora resursu likumīgu un lietderīgu pārvaldību, kā arī sniegtu atbalstu Saeimai un Ministru kabinetam publiskā sektora pārvaldības pilnveidošanā.

⁵ Pieņemts INTOSAI kongresā 2010.gadā.

⁶ Pieņemts EUROSAI kongresā 2011.gadā.

⁷ Apstiprināti Valsts kontroles padomes 2013.gada 25.novembra sēdē (protokols Nr.65, 3.§).

⁸ Apstiprināts ar Latvijas Republikas Saeimas 2012.gada 20.decembra lēmumu.

Virziens ir saistīts ar Valsts kontroles pamatfunkciju veikšanas uzlabošanu un ietver finanšu un lietderības revīziju apjoma palielināšanu, revīziju pašvaldībās un revīziju par sabiedrībai aktuāliem jautājumiem veikšanu, sadarbības ar Saeimu, revidējamām vienībām, tiesībsargājošām iestādēm un sabiedrību veicināšanu, kā arī Valsts kontroles sniegto ieteikumu uzraudzības stiprināšanu.

I virziens ir vērsts uz šādu mērķu sasniegšanu:

1. Sekmēt efektīvu, likumīgu un ekonomisku publisko iestāžu resursu pārvaldību, programmu īstenošanu un mērķu sasniegšanu atbilstoši valdības uzstādījumiem, Saeimas apstiprinātajām valsts attīstības prioritātēm un sabiedrības interesēm.
2. Veicināt savstarpēji saskaņotu un produktīvu sadarbību ar revidējamām vienībām, Saeimu, tiesībsargājošām iestādēm un sabiedrību.
3. Stiprināt Valsts kontroles revīzijas ieteikumu ieviešanas uzraudzību.

1.mērķis: Sekmēt efektīvu, likumīgu un ekonomisku publisko iestāžu resursu pārvaldību, programmu īstenošanu un mērķu sasniegšanu atbilstoši valdības uzstādījumiem, Saeimas apstiprinātajām valsts attīstības prioritātēm un sabiedrības interesēm

Situācijas raksturojums

Valsts kontroles darbības rezultātā ir uzlabota revidējamo iestāžu darbības vide - pilnveidoti institūciju kompetencē esošo darbības jomu regulējošie tiesību akti, grāmatvedības organizācijas procesi, veicināta nozaru politikas mērķu sasniegšana, uzlabota sniegto pakalpojumu kvalitāte un iekšējās kvalitātes kontroles sistēma, veicināta informācijas tehnoloģiju vides sakārtošana, sekmēta iepirkuma procedūru ievērošana.

Revīzijās ir konstatēts, ka institūcijās kopumā ir uzlabojusies finanšu līdzekļu uzskaitē, jo Valsts kontroles darbība pēdējo gadu laikā atbilstoši tās rīcībā esošajiem resursiem galvenokārt bijusi vērsta uz finanšu un likumības revīziju veikšanu. Ņemot vērā to, ka sabiedrībai ir nepieciešams gūt pārliecību par līdzekļu likumīgu un it īpaši lietderīgu un efektīvu resursu pārvaldību, programmu īstenošanu un mērķu sasniegšanu, revīzijās ir nepieciešams attīstīt gan pārbaužu veikšanu par darījumu likumību, pārbaudot to atbilstību normatīvajos aktos noteiktajam, īpaši apzinot aktuālus jautājumus valsts pārvaldes attīstībā, gan paplašināt lietderības revīziju veikšanu.

Dažos gadījumos ir nepieciešams ātri reaģēt uz sabiedrībai aktuāliem jautājumiem, lai laikus novērstu trūkumus valsts un pašvaldību institūciju darbībā jau procesa gaitā. Tāpēc ir nepieciešams veikt revīzijas ātrai reaģēšanai uz aktuāliem notikumiem valstī, laikus sniedzot profesionālu viedokli sabiedrībai, Saeimai un Ministru kabinetam.

Valsts kontroles ierobežoto resursu dēļ revīzijas pašvaldībās netika veiktas nepieciešamajā apjomā. Revīzijās regulāri tiek atklāti būtiski pārkāpumi pašvaldību darbībā, tāpēc nepieciešams palielināt pārbaužu skaitu pašvaldībās, nodrošinot, ka pašvaldību darbība tiktu izvērtēta regulāri un iedzīvotāji tiktu informēti arī par pašvaldības līdzekļu izlietojuma likumību un lietderību.

Revīziju prioritātes 2014.-2017.gadam

Ņemot vērā valsts ekonomiskās attīstības virzienus, sabiedrības intereses, starptautiskajās aktivitātēs gūto pieredzi, kā arī revidējamo jomu aktuālos jautājumus un riskus rīcībā ar publiskas personas līdzekļiem un mantu, noteiktas šādas revīziju prioritātes:

- valsts fiskālās politikas principu ievērošanas izvērtēšana;
- aktuālu valsts un pašvaldību funkciju vai atsevišķu nozīmīgu pasākumu, tajā skaitā veikto reformu un jaunu politikas attīstības virzienu īstenošanas, izvērtēšana;

- valsts institūciju, revīzijai pakļauto kapitālsabiedrību darbības efektivitātes un pārvaldības jautājumu izvērtēšana;
- pašvaldības darbības tiesiskuma un efektivitātes izvērtēšana;
- sabiedrībai būtisku jautājumu izvērtēšana;
- Eiropas Savienības fondu vadības un ieviešanas aktuālu jautājumu izvērtēšana.

Sasniedzamie rezultāti un darbības prioritātes

1. Lietderības revīziju un likumības revīziju ar lietderības aspektiem veikšana

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole 30% revīziju resursu novirza lietderības revīziju un likumības revīziju ar lietderības aspektu veikšanai, nodrošinot pakāpenisku resursu pieaugumu (2015.gadā - 20%, 2016.gadā – 25% un 2017.gadā – 30%), tādējādi sekmējot likumīgu un lietderīgu valsts un pašvaldību resursu pārvaldību un izvirzīto mērķu sasniegšanas kvalitātes paaugstināšanu.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 13.10.2014. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.57, 2.§)

Valsts kontrole:

- ņemot vērā ISSAI standartus un citu valstu augstāko revīzijas iestāžu pieredzi, aktualizēs likumības un lietderības revīziju veikšanas metodoloģiju;
- stiprinās kapacitāti lietderības revīziju veikšanas jomā, piedaloties Eiropas Savienības fonda projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē” apakšaktivitātē Valsts kontroles kapacitātes celšanai un iesaistot citu augstāko revīzijas iestāžu ekspertus darbinieku apmācībā lietderības revīziju veikšanā un lietderības revīziju metodoloģijas pilnveidošanā;
- apzinās lietderības un likumības revīziju aktuālās tēmas un veiks attiecīgas revīzijas.

2. Divu veidu atzinumu sagatavošana finanšu revīzijās

Sasniedzamais rezultāts: Visos gadījumos, kad finanšu revīzijās atbilstoši metodikā noteiktajiem kritērijiem ir identificēti un Valsts kontroles padomē saskaņoti būtiski finanšu pārskatam pakārtoti darījumi, Valsts kontrole sniedz divu veidu atzinumus - par institūcijas finanšu pārskatu pareizību un par institūciju darījumu atbilstību.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 29.08.2016. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.48, 4.§)

Valsts kontrole:

- izvērtēs starptautiskajos revīzijas standartos noteikto un citu valstu augstāko revīzijas iestāžu pieredzi saistībā ar divu veidu atzinumu sagatavošanu;
- izstrādās metodiku atbilstības jautājumu izvērtēšanai finanšu revīziju ietvaros;
- izstrādās mācību programmu un organizēs darbinieku apmācības;
- veiks revīzijas atbilstoši aktualizētai metodikai no 2016.gada.

3. Revīzijas, reaģējot uz aktuāliem notikumiem valstī

Sasniedzamais rezultāts: Reaģējot uz aktuāliem notikumiem valstī, veikt vismaz četras revīzijas, lai laikus novērstu nepilnības publiskā sektora darbībā jau procesa gaitā.

Valsts kontrole:

- izstrādās kritērijus revīziju par aktuāliem notikumiem valstī iekļaušanai revīziju plānā;
- veiks pilotrevīzijas/pārbaudes par aktuāliem notikumiem;

- ņemot vērā revīzijās/pārbaudēs iegūto pieredzi, aktualizēs metodoloģiju revīziju/pārbažu veikšanai.

4. Revīzijas pašvaldībās

Sasniedzamais rezultāts: Veikt revīzijas katrā pašvaldībā vismaz reizi trijos gados, sniedzot sabiedrībai savlaicīgu un regulāru pārlicību par finanšu līdzekļu izlietojuma likumību un lietderību iedzīvotājiem svarīgu jautājumu risināšanā.

Valsts kontrole:

- izstrādās rīcības plānu revīziju veikšanai;
- apzinās aktuālus jautājumus revīziju veikšanai, tajā skaitā noskaidrojot sabiedrības viedokli;
- veiks revīzijas tā, lai katrā pašvaldībā tās būtu veiktas vismaz reizi trijos gados.

5. Aktuālu revīziju tēmu apzināšana

Sasniedzamais rezultāts: Nodrošināt aktuālu revīziju tēmu izvēli, izvērtējot riskus rīcībā ar publiskas personas līdzekļiem un mantu, sabiedrības intereses un aktuālus notikumus publiskā sektora darbībā, reizi gadā aktualizējot revidējamo jomu stratēģisko novērtējumu.

Valsts kontrole katru gadu:

- sagatavos un aktualizēs nozaru revidējamo jomu stratēģisko novērtējumu un nozaru revidējamo jomu risku novērtējumu;
- izstrādās priekšlikumus revīziju tēmām un veiks to izvērtēšanu.

6. Finanšu ietekmes noteikšana

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontroles sniegto ieteikumu ieviešanas rezultātā panākts vai tiek plānots panākt valsts un pašvaldību, un to kapitālsabiedrību budžeta līdzekļu ietaupījumu un/vai ieņēmumu palielinājumu, nelikumīgu un nelietderīgu izdevumu, kā arī finanšu korekciju⁹ novēršanu – ar 1 euro ieguldījumu Valsts kontroles darbības nodrošināšanā ir panākta vismaz 5 euro atdeve (1:5 princips).

Valsts kontrole:

- izvērtēs citu augstāko revīzijas iestāžu pieredzi un pilnveidos Valsts kontroles darba finanšu ietekmes novērtēšanas metodiku;
- veiks revīzijas, pēc iespējas sniedzot ieteikumus, kuriem nosakāma finanšu ietekme, un virzoties uz 1:5 principa metodoloģiski atbilstošas pieejas demonstrēšanu jau 2017.gadā.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 13.10.2014. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.57, 2.§)

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 29.08.2016. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.48, 4.§)

2.mērķis: Veicināt savstarpēji saskaņotu un produktīvu sadarbību ar revidējamām vienībām, Saeimu, tiesībsargājošām iestādēm un sabiedrību

Situācijas raksturojums

Valsts kontrolei ir izveidojusies sadarbība ar atbildīgajām Saeimas komisijām, tajā skaitā Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisiju, informējot par revīziju rezultātiem, sniegto ieteikumu ieviešanu un konstatēto pārkāpumu izskatīšanas gaitu tiesībsargājošās iestādēs.

⁹ Starptautisko organizāciju un/vai institūciju noteiktās korekcijas par uzņemto saistību neizpildi vai neatbilstošu ES finansējuma administrēšanu atbilstoši starptautisko tiesību aktu prasībām, un/vai tiesvedību rezultātā noteiktas sankcijas u.c.

Atbildīgās Saeimas komisijas tika informētas par revīziju, kurās tika konstatēti pārkāpumi, rezultātiem un netika informētas par finanšu revīzijām, kurās netika konstatēti pārkāpumi.

Budžeta līdzekļu izlietošanas tiesiskuma un lietderības veicināšanai, nepieciešams stiprināt sadarbību ar Publisko izdevumu un revīzijas komisiju un par attiecīgām nozarēm atbildīgajām Saeimas komisijām, lai atbildīgās Saeimas komisijas savas kompetences ietvaros varētu iesaistīties Valsts kontroles revīzijās konstatēto trūkumu novēršanā, kā arī nepieciešamības gadījumā rosinātu attiecīgu grozījumu izdarīšanu normatīvajos aktos. Lai pilnveidotu Valsts kontroles turpmāko darbību, ir jāpilnveido arī sadarbība ar atbildīgajām Saeimas komisijām, informējot tās par visu Valsts kontroles veikto revīziju rezultātiem, par revīzijās konstatēto pārkāpumu novēršanas gaitu un par to, vai tiek noskaidrotas vainīgās personas un vai tiek izvērtēta amatpersonu atbildība.

Par revīzijās konstatēto Valsts kontrole informē atbildīgās ministrijas un finanšu ministru, vēršot uzmanību uz būtiskiem trūkumiem institūciju darbā. Valsts kontrolei ir izveidota efektīva sadarbība ar revidējamām vienībām un to vadību, tomēr nav iedibināta prakse pārrunāt nozarēm būtiskus jautājumus ar attiecīgiem ministriem. Līdz ar to darbības pilnveidošanai Valsts kontrole saskata nepieciešamību attīstīt sadarbību ar Ministru prezidentu un ministriem, periodiski pārrunājot būtiskākos attiecīgo nozaru jautājumus.

Valsts kontroles efektīvas darbības nodrošināšanai ir būtiski sadarboties ar revidējamo vienību vadītājiem un iekšējiem auditoriem, lai tiktu ieviesti Valsts kontroles sniegtie ieteikumi un tiktu pilnveidota revidējamo vienību iekšējās kontroles sistēma. Tāpēc sadarbības rezultātā nepieciešams veicināt revidējamo vienību izpratni par Valsts kontroles mērķiem, uzdevumiem un ieguldījumu valsts un pašvaldību institūciju iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanā, kā arī gūt pārliecību, ka revidējamo vienību vadītāji to ir sapratuši. Valsts kontrolei ir svarīgi, lai sadarbība ar revidējamām vienībām pamatotos uz partnerību - risku izvērtējumu iestāžu iekšējās kontroles sistēmās nevis tikai uz formālu normatīvo aktu izpildi.

Par revīzijās konstatētajiem pārkāpumiem Valsts kontrole ziņo tiesībsardzības iestādēm un regulāri seko to izskatīšanas gaitai. Lai novērstu tiesību normu pārkāpumu rezultātā radītās sekas un nodrošinātu likumīgu un lietderīgu rīcību ar publiskas personas finanšu līdzekļiem un mantu, ir svarīgi vispusīgi izvērtēt Valsts kontroles konstatētos tiesību normu pārkāpumus - izvērtēt pārkāpuma rezultātā radītās sekas, noskaidrot vainīgās personas un izvērtēt, vai tās ir saucamas pie normatīvajos aktos noteiktās - kriminālās, administratīvās, civiltiesiskās vai disciplinārās atbildības.

Lai veicinātu konstatēto pārkāpumu vispusīgu un ātru izskatīšanu, Valsts kontrole ir veikusi pasākumus sadarbības ar tiesībsardzības iestādēm pilnveidošanai – organizētas tikšanās ar tiesībsardzības iestāžu pārstāvjiem, pārrunāta iespējamā sadarbība, sākota revīzijās konstatēto pārkāpumu pārrunāšana jau revīzijas laikā, pilnveidota nosūtīto dokumentu kvalitāte. Ir nepieciešams tālāk attīstīt sadarbību ar tiesībsardzības iestādēm – nepieciešamības gadījumā jau revīzijas veikšanas posmā pārrunāt jautājumus par nepieciešamo pierādījumu iegūšanu pārkāpumu konstatēšanai, par iespējamu noziedzīgu nodarījumu kvalificēšanu, kā arī sadarboties konstatētā pārkāpuma izskatīšanas laikā, sniedzot Valsts kontroles rīcībā esošo informāciju.

Valsts kontrole darbojas sabiedrības interesēs, tāpēc tai ir svarīgi apzināt sabiedrībai svarīgus jautājumus, noskaidrot iespējamus trūkumus valsts un pašvaldību institūciju darbā, lai sabiedrība varētu iesaistīties tai svarīgu jomu sakārtošanā, kā arī gūt pārliecību par rīcības ar publiskas personas līdzekļiem un mantu tiesiskumu un lietderību. Līdz šim Valsts kontrole informāciju par sabiedrībai aktuāliem jautājumiem iegūva, izskatot personu iesniegumus,

tiekoties ar nevalstisko organizāciju pārstāvjiem, kā arī no preses izdevumiem un plašsaziņas līdzekļiem. Lai iegūtu pilnīgāku informāciju par sabiedrībai aktuāliem jautājumiem, kas saistīti ar konkrētu revidējamo jomu, ir nepieciešams sabiedrību informēt par konkrētu likumības un lietderības revīziju uzsākšanu un aicināt sabiedrību sniegt tās rīcībā esošu informāciju par trūkumiem un nepilnībām revidējamās jomas institūciju darbā.

Sasniedzamie rezultāti un darbības prioritātes

1. Sadarbība ar atbildīgajām Saeimas komisijām

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole stiprina sadarbību ar Saeimas komisijām, tajā skaitā Publisko izdevumu un revīzijas komisiju, lai veicinātu likumīgu un lietderīgu budžeta līdzekļu izmantošanu, pastiprinātu amatpersonu un darbinieku atbildību par Valsts kontroles revīzijās konstatētajiem pārkāpumiem un veicinātu revīzijās atklāto trūkumu novēršanu, piedaloties un sniedzot informāciju vismaz 30 Saeimas komisiju sēdēs gadā.

Valsts kontrole:

- sagatavos informāciju par visu veikto revīziju rezultātiem;
- atbilstoši atbildīgo Saeimas komisiju lēmumiem un to noteiktajos termiņos sagatavos atzinumus par ieteikumu ieviešanas atbilstību;
- laikus informēs atbildīgās Saeimas komisijas par revīzijās konstatētajiem trūkumiem atbilstošo nozaru darbībā;
- sagatavos informāciju Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisijai par revīzijās konstatētajiem tiesību normu pārkāpumiem.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 29.08.2016. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.48, 4.§)

2. Sadarbība ar revidējamo vienību vadītājiem

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole attīsta sadarbību ar revidējamo vienību vadītājiem, veicinot revidējamo vienību iekšējās kontroles sistēmu pilnveidošanu. Valsts kontroles veiktās aptaujas rezultāti liecina, ka ne mazāk kā 60% revidējamo vienību vadītāju izprot Valsts kontroles mērķus, uzdevumus un ieguldījumu valsts un pašvaldību institūciju iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanā.

Valsts kontrole:

- informēs revidējamās vienības vadību par revīzijas mērķiem, revīzijas gaitu un identificētajām problēmām;
- apkopos informāciju par finanšu revīziju rezultātiem, būtiskākajiem konstatējumiem un trūkumiem un informēs attiecīgās institūcijas;
- sagatavos aptauju revidējamo vienību vadītājiem, lai noskaidrotu, kā revidējamo vienību vadība vērtē Valsts kontroles darbu, sadarbību, komunikāciju un veiks aptaujas rezultātu analīzi.

3. Sadarbība ar iekšējiem auditoriem

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole attīstīta sadarbību ar iekšējiem auditoriem un revīzijās, vērtējot revidējamo vienību iekšējās kontroles sistēmu, ņem vērā iekšējā audita struktūrvienību darba rezultātus.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 13.10.2014. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.57, 2.§)

Valsts kontrole:

- izskatīs iekšējo auditoru gada un stratēģiskos plānus un informēs iestāžu vadītājus par līdzīgām auditējamām jomām un iekšējiem auditiem, kuri varētu būt noderīgi revīzijās iekšējās kontroles sistēmas izvērtējumam;

- pilnveidos izstrādāto metodiku, paredzot revīzijas ziņojumā atklāt informāciju par to, kuri iekšējā audita ziņojumi ir izmantoti revīzijā pārlicības gūšanai;
- regulāri sadarbosies ar iekšējiem auditoriem ieteikumu ieviešanas uzraudzībā;
- organizēs diskusijas ar iekšējiem auditoriem par lietderības aspektiem, metodoloģiju un citiem aktuāliem jautājumiem.

4. Sadarbība ar tiesībsardzības iestādēm

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole pilnveido sadarbību ar tiesībsardzības iestādēm, vismaz reizi pusgadā organizējot Valsts kontroles un tiesībsardzības iestāžu pārstāvju tikšanos, lai konstatētu lietu izskatīšanas kavējošos faktoros, izvērtētu rezultātus, kā arī lai vienotos par iespēju uzsākt lietu izskatīšanu revīzijas veikšanas laikā gadījumos, kad identificētas būtiskas neatbilstības.

Valsts kontrole:

- sagatavos un nosūtīs tiesībsardzības iestādēm informāciju un materiālus par revīzijās konstatētajiem tiesību normu pārkāpumiem, vēršot uzmanību uz konkrētu pārkāpumu un tā iespējamo kvalifikāciju;
- reizi sešos mēnešos nosūtīs informācijas pieprasījumus tiesībsardzības iestādēm, lai gūtu informāciju par konkrētu tiesību normu pārkāpumu izskatīšanas gaitu;
- izvērtēs tiesībsardzības iestāžu lēmumus un nepietiekama vai nepamatota izvērtējuma gadījumā apstrīdēs tos;
- veiks pasākumus, lai nodrošinātu vispusīgu konstatēto pārkāpumu izskatīšanu un lai tiktu izvērtēta atbildīgo personu atbildība;
- sniegs tās rīcībā esošo informāciju procesa virzītājam Valsts kontroles konstatēto pārkāpumu izskatīšanas procesā;
- nepieciešamības gadījumā rosinās tikšanos ar tiesībsardzības pārstāvjiem, lai uzlabotu sadarbību un veicinātu konstatēto pārkāpumu izskatīšanu.

5. Sadarbība ar Ministru kabinetu

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole pilnveido sadarbību ar Ministru prezidentu un ministriem, nepieciešamības gadījumā organizējot tikšanos par būtiskiem nozares jautājumiem.

Valsts kontrole:

- pārrunās ar nozaru vadību attiecīgām nozarēm aktuālus jautājumus;
- informēs Ministru prezidentu un ministrus par revīzijās konstatēto atsevišķu nozaru darbībā;
- pēc finanšu revīziju noslēguma apkopos informāciju par būtiskiem revīziju konstatējumiem, kuriem ir ietekme uz nākamā gada budžeta pieprasījuma apjomu, un nosūtīs apkopoto informāciju finanšu ministram izvērtēšanai un iesniegšanai Ministru kabinetā.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 29.08.2016. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.48, 4.§)

6. Sabiedrības iesaistīšana informācijas sniegšanā

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole iesaista sabiedrību informācijas sniegšanā par iespējamiem pārkāpumiem un trūkumiem valsts un pašvaldību institūciju un kapitālsabiedrību darbībā, Valsts kontroles mājaslapā sniegta informācija par lietderības un likumības revīziju uzsākšanu.

Valsts kontrole:

- Informēs sabiedrību par Valsts kontroles plānoto revīziju būtību, revīzijā pārbaudāmajiem jautājumiem, lai sabiedrība varētu sniegt informāciju par pārkāpumiem un trūkumiem attiecīgajā jomā;
- izvērtēs informāciju, kas saņemta no iedzīvotājiem, un, ja tā ir atbilstoša, izmantos to revīziju veikšanas procesā.

3. mērķis: **Stiprināt Valsts kontroles revīzijas ieteikumu ieviešanas uzraudzību**

Situācijas raksturojums

Valsts kontrole, pamatojoties uz revīzijās konstatēto un revidentu izdarītajiem secinājumiem, sagatavo un saskaņo ar revidējamām vienībām revīzijas ieteikumus, lai nodrošinātu revīzijās atklāto trūkumu novēršanu. Ieteikumi ir vērsti uz tālāku publiskās pārvaldes, finanšu vadības un normatīvo aktu pilnveidošanu, institūciju darbības uzlabošanu, institūciju sniegto pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošanas veicināšanu, kā arī publisko līdzekļu atgūšanu un nelietderīgas darbības veikšanas apturēšanu. Sniegtajiem ieteikumiem ir jābūt pamatotiem, saprotamiem un izpildāmiem, bet gadījumos, kad ir konstatētas nepilnības revidējamo jomu regulējošajos normatīvajos aktos, - vērsti uz attiecīgā tiesiskā regulējuma pilnveidošanu. Ir svarīgi veicināt revidējamo vienību izpratni par Valsts kontroles sniegto ieteikumu svarīgumu, nodrošinot to ieviešanu iespējami īsā laikā.

Valsts kontrole par sniegtajiem ieteikumiem un to ieviešanu informē Saeimas atbildīgās komisijas, revidējamo vienību augstākās institūcijas, kā arī ar revidējamo nozari saistītās institūcijas. Līdz šim sabiedrība nav bijusi pietiekami informēta par revīzijās sniegto ieteikumu ieviešanu un to ietekmi, līdz ar to sabiedrībai nav skaidras izpratnes par Valsts kontroles lomu un publiskā sektora iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanā un tiesiskas un lietderīgas rīcības ar publiskas personas līdzekļiem un mantu veicināšanā.

Tā kā iepriekšējās stratēģijas darbības laikā ir bijis daudz ieteikumu, kas ir zaudējuši aktualitāti un kuru vietā noteikti jauni ieteikumi, Valsts kontrolei, sniedzot ieteikumus, nepieciešams pievērst uzmanību to aktualitātei un izvērtēt to ieviešanas iespējas.

Ņemot vērā to, ka dažās revidējamās vienībās ieteikumi nav ieviesti sākotnēji noteiktajos termiņos, kā arī ņemot vērā ieteikumu būtiskumu revidējamās vides sakārtošanā un finanšu līdzekļu likumīgas un lietderīgas izlietošanas veicināšanā, nepieciešams regulāri informēt Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisiju, kā arī sabiedrību par Valsts kontroles revīzijās sniegto ieteikumu ieviešanas gaitu un to finansiālo ietekmi līdzekļu tiesiska un efektīva izlietojuma nodrošināšanā.

Sasniedzamie rezultāti un darbības prioritātes

1. Informācijas sagatavošana Saeimai un sabiedrībai par ieteikumu ieviešanu

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole reizi gadā sagatavo Saeimai un sabiedrībai informāciju par revīzijās sniegto ieteikumu ieviešanas rezultātiem un finansiālo ietekmi¹⁰.

Valsts kontrole:

- reizi gadā sagatavos Saeimai un sabiedrībai informāciju par revīzijās sniegto ieteikumu ieviešanu un to finansiālo ietekmi¹¹.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 29.08.2016. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.48, 4.§)

¹⁰ Pēc finanšu ietekmes noteikšanas metodikas pilnveides un aprobēšanas.

¹¹ Pēc finanšu ietekmes noteikšanas metodikas pilnveides un aprobēšanas.

2. Sniegto ieteikumu ieviešanas rezultāti

Sasniedzamais rezultāts: Revidējamās vienības atbilstoši saskaņotajiem termiņiem ir veikušas darbības ne mazāk kā 85% Valsts kontroles sniegto ieteikumu ieviešanai.

Valsts kontrole:

- izvērtēs esošo situāciju un veiks pasākumus sniegto ieteikumu kvalitātes uzlabošanai;
- sekos revīzijās sniegto ieteikumu ieviešanas gaitai un sadarbosies ar revidējamām vienībām, lai sekmētu ieteikumu ieviešanu;
- pēc būtības izvērtēs revidējamo vienību sniegto informāciju par ieteikumu ieviešanu;
- veiks revīzijas ieteikumu ieviešanas uzraudzību un dokumentēšanu atbalsta rīka *TeamMate* vidē un nodrošinās tās strukturālu sakārtošanu.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 29.08.2016. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.48, 4.§)

3. Informācijas sniegšana Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisijai par ieteikumu ieviešanas rezultātiem

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole ir informējusi Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisiju par veikto likumības un lietderības revīziju, kā arī finanšu (kurās konstatēti būtiski pārkāpumi) revīziju rezultātiem un revīzijās sniegtajiem ieteikumiem, atbilstoši Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisijas lēmumā norādītajam termiņam sagatavojot revīziju ieteikumu ieviešanas pārskatus par ieteikumu ieviešanu iepriekšējā gadā.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 13.10.2014. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.57, 2.§)

Valsts kontrole:

- sagatavos ieteikumu ieviešanas pārskatu Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisijai;
- informēs Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisiju par iepriekšējā gadā veikto revīziju rezultātā sniegto ieteikumu ieviešanu.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 29.08.2016. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.48, 4.§)

4. Priekšlikumi grozījumiem normatīvajos aktos

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole sniedz priekšlikumus grozījumiem normatīvajos aktos, tādējādi uzlabojot valsts vadības sistēmu.

Valsts kontrole:

- izvērtēs Valsts sekretāru sanāksmēs, Ministru kabinetā un Saeimā izskatāmos tiesību aktu projektus un sniegs atzinumus, ja tiesību aktu projekti būs saistīti ar Valsts kontroles revīzijās konstatēto vai ar Valsts kontroles darbību;
- pārstāvēs Valsts kontroli Ministru kabineta, Ministru kabineta komitejas un Valsts sekretāru sanāksmēs, Saeimas atbildīgajās komisijās;
- gadījumā, ja revidējamo vienību darbību regulējošajos normatīvajos aktos tiks konstatēti trūkumi, revidējamai vienībai sniegs ieteikumus normatīvo aktu pilnveidošanai.

II virziens - Valsts kontroles attīstības ilgtspējas nodrošināšana

Valsts kontroles II stratēģiskās darbības virziens ir noteikts, lai, ņemot vērā starptautisko pieredzi un sabiedrības vajadzības, nodrošinātu Valsts kontroles tālāku attīstību, sniegtu profesionālus ieteikumus publiskā sektora darbības pilnveidošanai un sabiedrībai kompetentu viedokli par publiskā sektora darbību.

Virziens ir saistīts ar darbinieku profesionālo kompetenču paaugstināšanu, darba kvalitātes sistēmas un revīzijas metodoloģijas pilnveidošanu, skaidri saprotamas informācijas par Valsts kontroles uzdevumiem un darbību sniegšanu sabiedrībai, kā arī ar Valsts kontroles dalību augstāko revīzijas iestāžu un to organizāciju aktivitātēs.

II virziens ir vērst uz šādu mērķu sasniegšanu:

1. Pilnveidot cilvēkresursu vadības sistēmu, nodrošinot augstas kvalifikācijas, uz rezultātu orientētu darbinieku motivēšanu un piesaisti.
2. Garantēt augstu darba kvalitātes principa saglabāšanu ikvienā Valsts kontroles veiktajā darbībā, nodrošinot kvalitātes kontroles sistēmas pilnveidošanu, pārskatāmu procesu uzraudzību un nepārtrauktu darbības racionalizēšanu.
3. Nodrošināt revīzijās izmantotās metodoloģijas atbilstību starptautiskajiem revīzijas standartiem un labākajai pieredzei.
4. Nodrošināt komunikācijas stratēģijas īstenošanu, veicinot izpratni par Valsts kontroles ietekmi publiskās pārvaldības pilnveidošanā.
5. Aktīvi līdzdarboties starptautiska līmeņa aktivitātēs, veicinot profesionālo izaugsmi un Latvijas atpazīstamību starptautiskā līmenī.

1. mērķis: **Pilnveidot cilvēkresursu vadības sistēmu, nodrošinot augstas kvalifikācijas, uz rezultātu orientētu darbinieku motivēšanu un piesaisti**

Situācijas raksturojums

Valsts kontroles darbinieki ir svarīgākais resurss Valsts kontroles noteikto stratēģisko mērķu un noteikto rezultātu sasniegšanā. Darbinieku zināšanas un profesionalitāte ir pamats Valsts kontroles uzdevumu kvalitatīvai un efektīvai veikšanai. Valsts kontrole tai pieejamo finanšu resursu ietvaros ir organizējusi darbinieku apmācību, tajā skaitā sadarbības ietvaros ir izmantota iespēja apmeklēt citu institūciju vadītās bezmaksas mācības. Valsts kontrolē ir izstrādāts darbinieku atlases process, ņemot vērā attiecīgajam amatam nepieciešamo kvalifikāciju un kompetences. Divas reizes gadā tiek organizēta darbinieku darba novērtēšana un darbiniekiem tiek noteikti individuālie uzdevumi nākamajam posmam. Valsts kontrolē ir nodrošināta sakārtota darba vide un regulāri tiek novērtēti darba vides riski.

Valsts kontrolei darbinieku piesaistīšanā ir jākonkurē ne tikai ar ministrijām, bet arī ar starptautiskajām auditoru kompānijām. Turklāt Valsts kontrolē ir liela kadru mainība – 2012.gadā darba tiesiskās attiecības izbeidza 33 darbinieki jeb 22,27%, no kuriem 30 bija revīzijas departamentu darbinieki, 2013.gadā - 25 darbinieki jeb 15,3%, no kuriem 18 bija revīzijas departamentu darbinieki. Revīzijas personālam ir nepieciešamas specifiskas zināšanas un prasmes. Neviena augstākās izglītības iestāde Latvijā nesagatavo speciālistus revīziju darbam publiskajā sektorā, tāpēc ir problemātiski nokomplektēt atbilstošas kvalifikācijas revīzijas personālu, īpaši problemātiski ir piesaistīt speciālistus, kuri varētu pildīt vecākā valsts revidenta amatu.

Lai Valsts kontrole varētu nodrošināt uzdevumu izpildi, nepieciešams pieņemt darbā attiecīgas kvalifikācijas speciālistus. Tāpēc ir jāpilnveido darbinieku atlases process, kā arī jānodrošina mācības profesionālo zināšanu papildināšanai. Lai uzlabotu darba efektivitāti un darba rezultātus, ir jāpārskata darba izpildes vērtēšanas process, jāsekmē darbinieku labklājība un apmierinātība ar darba apstākļiem. Nepieciešams aktualizēt Valsts kontroles Ētikas kodeksu atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu labākajai praksei.

Sasniedzamie rezultāti un darbības prioritātes

1. Darbinieku labklājības sekmēšana

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole sekmē darbinieku labklājību, nodrošinot sakārtotu, kvalitatīvu darba vidi un labvēlīgu psiholoģisko mikroklimatu, kā rezultātā darba vides apmierinājuma indekss ir ne mazāks kā 2,5 un darbinieku mainības koeficients ir ne lielāks kā 15%.

Valsts kontrole:

- izstrādās vienotus kritērijus individuālo amatalgu noteikšanai;
- izstrādās Valsts kontroles personāla politiku;
- reizi divos gados veiks darbinieku apmierinātības pētījumus;
- izstrādās darbinieku motivēšanas sistēmu;
- izstrādās programmu darbinieku karjeras plānam horizontālā līmenī;
- veiks pasākumus, lai nodrošinātu drošus darba apstākļus darba vietā un profesionālu darba vidi;
- veiks pasākumus saistībā ar darbinieku veselības apdrošināšanu.

2. Personāla piesaistīšana

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole atbilstoši izvirzītajiem darbības mērķiem ir piesaistījusi nepieciešamā apjoma un kvalifikācijas darbiniekus, nodrošinot vecāko valsts revidentu īpatsvaru vismaz 20% apmērā no kopējā revīzijās iesaistītā personāla.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 29.08.2016. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.48, 4.§)

Valsts kontrole:

- veiks darbinieku apmācību;
- veiks darbinieku atlases procesa analīzi;
- izstrādās un ieviesīs atbilstošākas darbinieku atlases metodes, izstrādājot pārbaudes uzdevumus konkrētam amatam.

3. Darbinieku vērtēšana

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole īsteno strukturētu darba izpildes plānošanu un novērtēšanu, ar katra darbinieka individuālā snieguma uzlabošanu panākot labākus institūcijas darbības rezultātus. Darba izpildes gada laikā vērtēšanas rezultātā ne mazāk kā 35% darbinieku saņem vērtējumu A vai A/B.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 29.08.2016. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.48, 4.§)

Valsts kontrole:

- nodrošinās darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanu;
- nodrošinās darba izpildes plānošanu, aktualizējot individuālos uzdevumus;
- nodrošinās darba izpildes vērtēšanas procesa organizēšanu, optimizējot tā norisi un aktualizējot vērtēšanas kritērijus;
- nodrošinās ar personāla jautājumiem saistītu atskaišu sagatavošanu Finanšu ministrijai, Valsts ieņēmumu dienestam, kā arī Valsts kontroles padomes locekļiem un sektoru vadītājiem.

4. Darbinieku apmācība

Sasniedzamais rezultāts: Ikviens Valsts kontroles darbinieks nodrošina darba izpildi augstā līmenī, veltot darba pienākumu izpildei nepieciešamo zināšanu apguvei ne mazāk kā 40 stundas gadā, piedaloties organizētajās mācībās profesionālo zināšanu papildināšanai.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 29.08.2016. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.48, 4.§)

Valsts kontrole:

- nodrošinās mācību procesu, tajā skaitā apkopos darbinieku mācību vajadzības, veiks darbinieku apmācību atbilstoši apstiprinātajam mācību plānam;
- veiks mācību lietderības novērtējumu pēc noslēguma darba izpildes novērtēšanas procesa pabeigšanas;
- iesaistīs citu institūciju pārstāvjus apmācībā, pieejamo finanšu līdzekļu ietvaros piesaistīs ārējos mācībspēkus;
- organizēs pieredzes apmaiņas seminārus.

5. Ētikas normu ievērošana

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontroles amatpersonas un darbinieki rīkojas atbilstoši Valsts kontroles Ētikas kodeksā noteiktajiem profesionālās ētikas pamatprincipiem un vispārējās uzvedības normām, veicinot likumīgu un godprātīgu darbu sabiedrības interesēs, uzlabojot iestādes darba kultūru un veicinot Saeimas, revidējamo vienību un sabiedrības uzticību Valsts kontrolei.

Valsts kontrole:

- pārskatīs Valsts kontroles Ētikas kodeksu un nepieciešamības gadījumā veiks tā aktualizāciju;
- veicinās darbinieku izpratni par Valsts kontroles Ētikas kodeksā noteiktajiem principiem un normām.

2.mērķis: Garantēt augsta darba kvalitātes principa saglabāšanu ikvienā Valsts kontroles veiktajā darbībā, nodrošinot kvalitātes kontroles sistēmas pilnveidošanu, pārskatāmu procesu uzraudzību un nepārtrauktu darbības racionalizēšanu

Situācijas raksturojums

Valsts kontrolē ir izveidota darba iekšējās kvalitātes kontroles sistēma – ir izstrādāti darba izpildes procesu apraksti, noteiktas atbildīgās struktūrvienības un darbinieki. Tiek veikti iekšējie auditi un atbilstības pārbaudes, kā arī slēgtu revīziju kvalitātes kontroles. Valsts kontrolē ir veikts darbības pašnovērtējums.

Kvalitātes vadības sistēmas efektīvas darbības nodrošināšanai ir jāveic darba procesu aprakstu aktualizācija un regulāras atbilstības pārbaudes un iekšējie auditi. Lai nodrošinātu revīziju veikšanas atbilstību revīzijas metodoloģijai, nepieciešams attīstīt veikto revīziju kvalitātes kontroli. Līdz šim struktūrvienību vadītāji nebija pietiekami iesaistīti risku noteikšanas un novērtēšanas procesā.

Par Valsts kontroles darba kvalitāti liecina Valsts kontroles darba gala produkts, tas ir, revīzijas ziņojumu kvalitāte. Kaut arī ir iedibināta kvalitātes uzraudzība visā revīzijas laikā, svarīgi ir izvērtēt slēgtu revīziju kvalitāti, kas dod iespēju tālāk pilnveidot revīzijas veicamās darbības, identificēt nepilnības un apzināt mācību vajadzības. Līdz šim slēgtu revīziju kvalitātes kontrole ir notikusi tikai likumības un lietderības revīzijām.

Valsts kontroles kvalitātes vadības sistēmai ir jābūt par paraugu citām valsts institūcijām, nodrošinot augstu darba kvalitāti ikvienā Valsts kontroles darbības jomā. Lai objektīvi novērtētu Valsts kontroles darbību, ir nepieciešams veikt pasākumus, lai Valsts kontroles darbību novērtētu cita augstākā revīzijas iestāde un tās novērtējuma rezultātā tiktu pilnveidota Valsts kontroles darbība.

Sasniedzamie rezultāti un darbības prioritātes

1. Valsts kontroles iekšējās kontroles sistēma

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontroles iekšējās kontroles sistēma ir efektīva un noder kā paraugs valsts un pašvaldību institūciju darba organizācijā, nodrošinot iekšējos auditos, slēgtu revīziju kvalitātes kontrolēs un atbilstības pārbaudēs sniegto ieteikumu ieviešanu noteiktajā termiņā ne mazāk kā 95% gadījumu.

Valsts kontrole:

- apzinās aktuālus jautājumus iekšējo auditu un atbilstības pārbaudžu veikšanai;
- izvērtēs risku vadības sistēmu un veiks nepieciešamos pilnveidojumus;
- veiks iekšējos auditus un atbilstības pārbaudes;
- nodrošinās sniegto ieteikumu ieviešanas uzraudzību;
- nodrošinās kvalitātes vadības sistēmas uzturēšanu.

2. Valsts kontroles slēgtu revīziju kvalitātes kontrole

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole veic revīzijas augstā līmenī un regulāri veic vismaz sešu slēgtu revīziju kvalitātes kontroli gadā, nodrošinot kvalitātes kontroli veiktajām

lietderības, likumības un finanšu revīzijām, laikus pilnveidojot revīziju metodoloģiju un novēršot identificētos trūkumus.

Valsts kontrole:

- izvērtēs tagadējo revīzijas kvalitātes uzraudzības un kontroles sistēmu un veiks nepieciešamos pilnveidojumus;
- noteiks revīzijas, kurām jāveic kvalitātes kontrole;
- nodrošinās slēgtu revīziju kvalitātes kontroli reizi gadā vismaz vienam revīzijas uzdevumam katrā revīzijas departamentā;
- sagatavos informāciju valsts kontrolierim un revīzijas departamentu direktoriem par slēgtu revīziju kvalitātes kontrolē identificētajiem trūkumiem un nepieciešamajiem pilnveidojumiem;
- aktualizēs revīziju metodoloģiju atbilstoši kvalitātes kontrolē konstatētajiem trūkumiem.

3. Valsts kontroles darbības novērtējums

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontroles darbība atbilst Eiropas Savienības augstāko revidējošo iestāžu labākajai pieredzei, un institūcijas darbības novērtēšana sadarbībā ar starptautiskiem partneriem veicina pārvaldības attīstību, caurskatāmību un snieguma stiprināšanu, un ir veikts vismaz viens Valsts kontroles darbības novērtējums un veikti nepieciešamie pilnveidojumi.

Valsts kontrole:

- informēs revīzijas personālu par Eiropas Savienības augstāko revīzijas iestāžu labāko pieredzi;
- veiks pasākumus, lai sadarbībā ar starptautiskajiem partneriem tiktu novērtēta Valsts kontroles darbība un veikti nepieciešamie pilnveidojumi.

3.mērķis: Nodrošināt revīzijās izmantotās metodoloģijas atbilstību starptautiskajiem revīzijas standartiem un labākajai pieredzei

Situācijas raksturojums

Valsts kontrolē revīziju metodoloģija ir izstrādāta atbilstoši starptautiskajiem revīziju standartiem. Ir izstrādātas revīziju rokasgrāmatas un attiecīgi revīziju veikšanas darba procesu apraksti.

Revīziju metodoloģiju nepieciešams regulāri aktualizēt, lai nodrošinātu tās atbilstību augstāko revīzijas iestāžu labākajai praksei un starptautisko augstāko revīzijas iestāžu organizāciju dokumentiem.

Normatīvajos aktos nav noteikts, ka publiskajam sektoram būtu saistoši INTOSAI standarti. Valsts kontrole plāno būt INTOSAI standartu ieviešēja Latvijā. Tādējādi jāveic pasākumi, lai nodrošinātu INTOSAI revīzijas standartu ieviešanu Latvijā.

Lai veicinātu Valsts kontroles ekonomisku un efektīvu darbību, Valsts kontrolei ir būtiski pašauties uz zvērinātu revidentu darbu, tāpēc ir jāveicina sadarbība ar Latvijas Zvērinātu revidentu asociāciju, lai diskutētu par būtiskiem un aktuāliem jautājumiem revīziju darbā.

Sasniedzamie rezultāti un darbības prioritātes

1. Valsts kontroles revīziju metodoloģija

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontroles veikto revīziju metodoloģija pamatojas uz starptautiskajiem revīziju standartiem, nodrošinot revīziju metodoloģijas, standartu un

rokasgrāmatu aktualizēšanu ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc starptautisko revīzijas standartu izmaiņām gadījumos, kad izmaiņas ir būtiskas.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 29.08.2016. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.48, 4.§)

Valsts kontrole:

- aktualizēs revīziju metodoloģiju atbilstoši Starptautiskajiem revīziju standartiem;
- veiks revīziju metodoloģijas novērtējumu atbilstoši IDI Pašnovērtējuma metodikai.

2. Valsts kontroles darbība INTOSAI revīzijas standartu ieviešanā Latvijā

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole ir INTOSAI revīzijas standartu ieviesēja Latvijā, un tie ir izstrādāti atbilstoši normatīvajiem aktiem.

Valsts kontrole:

- sagatavos rīcības plānu nepieciešamajām darbībām INTOSAI revīzijas standartu ieviešanai;
- veiks nepieciešamās darbības INTOSAI revīzijas standartu ieviešanai;
- sagatavos informāciju par veiktajām darbībām INTOSAI revīzijas standartu ieviešanā;
- uzturēs INTOSAI standartu aktuālās versijas.

3. Sadarbība ar profesionālām asociācijām revīziju veikšanas jomā

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole veicina revidentu profesijas tālāku attīstību, sadarbojoties ar profesionālām asociācijām, reizi gadā organizējot diskusijas par revīzijas standartiem.

Valsts kontrole vismaz reizi gadā organizēs diskusiju ar zvērinātiem revidentiem un Valsts kases pārstāvjiem revīziju jautājumos.

4.mērķis: Nodrošināt komunikācijas stratēģijas īstenošanu, veicinot izpratni par Valsts kontroles ietekmi publiskās pārvaldības veidošanā

Situācijas raksturojums

Valsts kontrole atbilstoši Valsts kontroles likumam pēc revīzijas ziņojuma spēkā stāšanās informē sabiedrību par revīzijas rezultātiem. Ir pilnveidots sniedzamās informācijas saturs – informācija tiek sniegta sabiedrībai saprotamā veidā.

Vienlaikus nepieciešams veikt pasākumus, lai Valsts kontroles mājaslapā internetā, plašsaziņas līdzekļos, kā arī tiekoties ar iedzīvotājiem dažādos Latvijas reģionos, sabiedrībai un mērķauditorijām sniegtu noderīgu un skaidri saprotamu informāciju par Valsts kontroles darbību, tajā skaitā informāciju par Valsts kontroles darbību sabiedrības interesēs, pārbaudot līdzekļu izmantošanas lietderību publiskajā sektorā. Tādējādi tiktu nodrošināta sabiedrības izpratne un informētība par Valsts kontroles darbību un aktualitātēm, veicinot uzticību Valsts kontroles kā augstākās revīzijas iestādes darbībai.

Būtiski ir veidot aktīvu un regulāru sadarbību ar centrālajiem un reģionālajiem masu saziņas līdzekļiem, informējot ne tikai par Valsts kontroles revīziju rezultātiem, bet arī par Valsts kontroles darbības citiem svarīgiem jautājumiem, tajā skaitā par plānotajām revīzijām.

Nepieciešams turpināt uzsākto praksi, ka informāciju par veikto revīziju rezultātiem sabiedrībai sniedz attiecīgo revīzijas departamentu direktori, sniedzot mērķauditorijai vispusīgu un padziļinātu informāciju par revidēto jomu.

Informācija par Valsts kontroles darbību regulāri tiek ievietota Valsts kontroles iekštīklā. Vienlaikus ir nepieciešams veikt pasākumus, lai darbiniekus regulāri informētu par

aktualitātēm saistībā ar Valsts kontroles darbību, kā arī iesaistītu tos Valsts kontrolei svarīgu jautājumu apspriešanā.

Sasniedzamie rezultāti un darbības prioritātes

1. Informācijas par Valsts kontroles darbības sniegšana sabiedrībai

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole nodrošina vispusīgu, konkrētai mērķauditorijai noderīgu un skaidri saprotamu informāciju par Valsts kontroles uzdevumiem un darbību kopumā, skaidrojot tās lomu valsts un katra indivīda dzīvē. Sabiedriskās domas pētījumi rāda, ka Valsts kontroles darbībai uzticas vairāk nekā 50% Latvijas iedzīvotāju.

Valsts kontrole:

- izstrādās Valsts kontroles iekšējās un ārējās komunikācijas stratēģiju;
- sagatavos informāciju ievietošanai Valsts kontroles mājaslapā par aktuāliem jautājumiem Valsts kontroles darbībā;
- organizēs tikšanās ar pašvaldību iedzīvotājiem, lai sniegtu informāciju par būtiskiem konstatējumiem Valsts kontroles veiktajās revīzijās un par plānoto darbību;
- skaidrā, lietišķā un saprotamā veidā sniegs informāciju par aktualitātēm Valsts kontroles darbības jomās (informatīvo uzziņas materiālu, preses paziņojumu, interviju, viedokļu rakstu, komentāru, konferenču veidā);
- veidos regulāru komunikāciju ar sociālo tīklu lietotājiem par aktuālām sabiedrību interesējošām tēmām Valsts kontroles kompetences ietvaros;
- veiks analīzi par Valsts kontroles aktivitātēm sabiedrības informēšanas jomā;
- veiks publikāciju un citas atgriezeniskās informācijas analīzi.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Valsts kontroles padomes 29.08.2016. sēdes protokollēmumu (prot. Nr.48, 4.§)

2. Valsts kontroles sadarbība ar masu saziņas līdzekļiem

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole aktīvi un regulāri sadarbojas ar centrālajiem un reģionālajiem masu saziņas līdzekļiem un ne retāk kā reizi ceturksnī notiek tikšanās ar masu saziņas līdzekļu pārstāvjiem.

Valsts kontrole:

- regulāri sadarbosies ar plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem;
- sagatavos Valsts kontroles viedokli publicēšanai presē un citos masu informācijas līdzekļos;
- sagatavos Valsts kontroles viedokli uz preses un citu masu informācijas līdzekļu pārstāvju pieprasījumiem;
- analizēs sabiedriskās domas aptaujas rezultātus par plašsaziņas līdzekļos izplatīto informāciju par Valsts kontroli;
- organizēs plašsaziņas līdzekļu pārstāvju akreditācijas preses konferencēs un citos Valsts kontroles organizētajos pasākumos.

3. Efektīvas iekšējās komunikācijas veicināšana

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontroles darbinieki ir iesaistīti stratēģisko un ikdienas jautājumu apspriešanā, kā arī ir izveidota efektīva iekšējā komunikācija. Darbinieku aptauja liecina, ka 80% darbinieku izmanto iekštīklu šī mērķa sasniegšanai.

Valsts kontrole:

- aktualizēs iekštīkla struktūru, padarot to pieejamāku un uzskatāmāku lietotājiem;
- sagatavos un aktualizēs informāciju par Valsts kontroles darbību un aktualitātēm ievietošanai Valsts kontroles iekštīklā, tajā skaitā sagatavos informāciju darbiniekiem

par aktualitātēm Valsts kontrolē, informatīvos aprakstus par Valsts kontroles padomes sēdēm u.c. sanāsmēs pieņemtajiem lēmumiem un pārrunātajiem jautājumiem;

- iesaistīs darbiniekus Valsts kontroles publiskā gada pārskata, prezentāciju un citu materiālu sagatavošanā, Valsts kontrolei aktuālu jautājumu apspriešanā.

5.mērķis: Aktīvi līdzdarboties starptautiska līmeņa aktivitātēs, veicinot profesionālo izaugsmi un Latvijas atpazīstamību starptautiskā līmenī

Situācijas raksturojums

Valsts kontrole aktīvi darbojas un sniedz profesionālu ieguldījumu INTOSAI un EUROSAI, kā arī Kontaktu komitejas organizētajās aktivitātēs. Valsts kontrole ir gan devusi savu ieguldījumu starptautisko organizāciju mērķu sasniegšanā, gan izmantojusi iespēju celt savu kapacitāti, iesaistoties starptautisko organizāciju aktivitātēs. Valsts kontrole ir regulāri dalījies pieredzē ar citu valstu augstākajām revīzijas iestādēm, īstenojot divpusējas un daudzpusējas sadarbības aktivitātes.

Piedaloties INTOSAI un EUROSAI Vides revīziju darba grupās, Valsts kontroles revidenti ir dalījušies pieredzē par veiktajām vides revīzijām un vides datu izmantošanu revīzijās un ieguvuši informāciju par citu valstu augstāko revīzijas iestāžu labākās prakses piemēriem.

INTOSAI Nacionālo rezultatīvo rādītāju darba grupas ietvaros Valsts kontroles eksperti ir piedalījušies informācijas apkopošanā par nacionālo rezultatīvo rādītāju līdzšinējo izmantošanas pieredzi dalībvalstīs. INTOSAI Nacionālo indikatoru darba grupas 5.sanāksmi Valsts kontrole organizēja Rīgā. Sanāksmes rezultātā tika pabeigta Nacionālo rezultatīvo rādītāju vadlīniju izstrāde.

EUROSAI Informācijas tehnoloģiju darba grupas ietvaros Valsts kontroles eksperti dalījās pieredzē kā arī pilnveidoja savas zināšanas e-pārvaldes revīziju veikšanā, IT vides un funkciju novērtējuma sniegšanā, kā arī revīzijas atbalsta rīku ieviešanā un izmantošanā.

Valsts kontrole ir iesaistījies divu EUROSAI stratēģisko mērķu grupu darbā, kuru galvenie uzdevumi ir sekmēt starptautisko revīzijas standartu (*ISSAI*) ieviešanu augstākajās revīzijas iestādēs EUROSAI reģionā un veicināt šo standartu attīstību nākotnē, kā arī stiprināt augstāko revīzijas iestāžu institucionālo kapacitāti.

Eiropas Savienības Kontaktu komitejas ietvaros Valsts kontrole vadīja aktivitāti „Pieredzes apmaiņa valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību revīziju veikšanā”. Aktivitāte tika īstenota, apkopojot 21 Kontaktu komitejas dalībvalsts pieredzi un iepriekšējo revīziju rezultātus. Rezultātā Valsts kontrole sagatavoja ziņojumu par Eiropas Savienības augstāko revīzijas iestāžu pieredzi un īstenoto praksi valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību pārvaldības revīzijās. Par aktivitātes īstenošanas rezultātiem tika sniegta prezentācija Baltijas valstu, Ziemeļvalstu un Polijas augstāko revīzijas iestāžu pārstāvju ikgadējā sanāksmē Igaunijā.

Valsts kontrole ir veikusi vairākas paralēlas revīzijas ar citu valstu augstākajām revīzijas iestādēm - 1) par Eiropas Savienības Emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu; 2) par Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas atbildīgo valsts institūciju darbību, nodrošinot saistību izpildi, kas izriet no Latvijas Republikas valdības un Krievijas Federācijas valdības vienošanās par Latvijas Republikas teritorijā dzīvojošo Krievijas Federācijas militāro pensionāru un viņu ģimenes locekļu sociālo aizsardzību, kā arī par Latvijas apbedījumu statusu Krievijas Federācijā un Krievijas apbedījumu statusu Latvijas Republikas teritorijā; 3) par Krievijas Federācijas un Latvijas Republikas valsts iestāžu darbības paralēlas pārbaudes rezultātiem Latvijas pārtikas produktu importa regulēšanas jomā uz Krievijas Federāciju; 4) par Eiropas Savienības struktūrfondu administrēšanas sistēmas izmaksu efektivitāti un atbilstību tiesību aktiem.

2013.gadā ar Krievijas Federāciju parakstīta vienošanās par likumības revīzijas veikšanu par starptautisko autopārvadājumu nodrošināšanā iesaistīto institūciju darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām un Latvijas Republikas - Krievijas Federācijas valdību nolīguma par automobiļu starptautisko satiksmi izpildes novērtējumu.

Valsts kontroles darbinieki sniedz savu pieredzi, zināšanas un profesionālo atbalstu citām augstākajām revīzijas iestādēm, vienlaikus paaugstinot arī savu profesionalitāti un gūstot pieredzi. Valsts kontroles darbinieki ir izstrādājuši un vadījuši mācības Kazahstānas augstākās revīzijas iestādes reģionālo nodaļu speciālistiem par lietderības revīziju veikšanas metodiku, organizējuši pieredzes apmaiņas pasākumus ar Gruzijas, Moldovas, Igaunijas, Maķedonijas augstākajām revīzijas iestādēm. Ir noslēgti savstarpējās sadarbības līgumi ar Gruzijas Valsts kontroles komiteju, Armēnijas Republikas Kontroles palātu un Kirgizstānas Republikas Revīzijas palātu.

Starptautiskās sadarbības ietvaros ir apmācīti citu valstu augstāko revīzijas iestāžu revidenti, pilnveidota revīziju metodoloģija, veiktas pilotrevīzijas, kā arī sniegti priekšlikumi iestāžu darba plāna sagatavošanai, darbinieku novērtēšanai un darba laika uzskaites ieviešanai.

Lai nodrošinātu Valsts kontroles darbības atbilstību labākajai starptautiskajai praksei, veicinātu darbinieku profesionālo izaugsmi un sniegtu ieguldījumu starptautisko augstāko revīzijas iestāžu organizāciju darbā, Valsts kontrolei ir nepieciešams attīstīt uzsākto starptautisko sadarbību un turpināt līdzdarboties starptautisko organizāciju darba grupās.

2013.gada 11.oktobrī Viļņā, Lietuvā, Eiropas Savienības augstāko revīzijas iestāžu vadītāji un Eiropas Revīzijas palātas prezidents apstiprināja Valsts kontroli par 2015.gada Kontaktu komitejas organizētāju. Līdz ar to Valsts kontrole ir sākusi pildīt vadības grupas dalībnieka pienākumus, kuros ietilpst līdzdalība turpmāko trīs Kontaktu komitejas sanāksmju organizēšanā (no 2014. līdz 2016.gadam), kā arī Kontaktu komitejas ikdienas darba koordinēšana. Tādējādi nepieciešams veikt pasākumus, lai Kontaktu komitejas sanāksme noritētu un darba dokumenti tiktu sagatavoti augstā līmenī.

Sasniedzamie rezultāti un darbības prioritātes

1. Piedalīšanās starptautiskā līmeņa pieredzes apmaiņā

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole piedalās vismaz trīs starptautiska līmeņa darba grupu pieredzes apmaiņas pasākumos, tajā skaitā lietderības, vides un informācijas tehnoloģiju revīziju jomās.

Valsts kontrole koordinēs un nodrošinās dalību starptautisko organizāciju darba grupās un informācijas apmaiņas tīklos.

2. Atbalsts citām augstākajām revīzijas iestādēm

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole sniedz profesionālo atbalstu un dalās pieredzē ar citām augstākajām revīzijas iestādēm divpusējās/daudzpusējās sadarbības vai atsevišķu projektu ietvaros, sniedzot apmācību vismaz divām augstākajām revīzijas iestādēm.

Valsts kontrole:

- sniegs atbalstu augstākajām revīzijas iestādēm un to organizācijām, kā arī starptautiskās sadarbības partneru vizīšu organizēšanā;
- sagatavos projektu pieteikumus dalībai sadarbības vai pieredzes apmaiņas projektos.

3. Paralēlo revīziju veikšana

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole sadarbībā ar citām augstākajām revīzijas iestādēm veic vismaz vienu paralēlo revīziju gadā.

Valsts kontrole:

- veiks paralēlo revīziju organizēšanas pasākumus;
- veiks paralēlās revīzijas kopā ar citām augstākajām revīzijas iestādēm par konkrētai valstij aktuāliem jautājumiem.

4. Starptautisko revīziju standartu izmantošana, izmaiņas un pilnveidošana

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole aktīvi seko līdzi INTOSAI/EUROSAI starptautisko revīzijas standartu izmaiņām, piedaloties un sniedzot savu profesionālo ieguldījumu to izstrādē un pilnveidošanā.

Valsts kontrole:

- sekos līdzi INTOSAI/EUROSAI starptautisko revīzijas standartu izmaiņām;
- piedalīsies darba grupās un sniegs priekšlikumus INTOSAI/EUROSAI starptautisko revīzijas standartu izstrādē un pilnveidošanā.

5. Dalība Eiropas Savienības augstāko revīzijas iestāžu Kontaktu komitejas un INTOSAI/EUROSAI kopējo mērķu sasniegšanā

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole aktīvi piedalās Eiropas Savienības augstāko revīzijas iestāžu Kontaktu komitejas un INTOSAI/EUROSAI kopējo mērķu sasniegšanā, kā arī revīziju un institucionālās kapacitātes stiprināšanā.

Valsts kontrole piedalīsies starptautisko organizāciju darba grupās un informācijas apmaiņas tīklos, tajā skaitā, EUROSAI stratēģijas 1.mērķa „Kapacitātes celšana” ieviešanas darba grupā un EUROSAI stratēģijas 2.mērķa „Profesionālie standarti” īstenošanas darba grupā, kā arī citās Kontaktu komitejas un INTOSAI/EUROSAI darba grupās un aktivitātēs, kas vērstas uz šo organizāciju stratēģisko mērķu sasniegšanu.

6. Valsts kontroles kapacitātes stiprināšana

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole īsteno kapacitātes stiprināšanas projektus un aktivitātes, piesaistot ārējo finansējumu vismaz vienam projektam laika posmā no 2014. līdz 2017.gadam.

Valsts kontrole:

- sagatavos nepieciešamos dokumentus Eiropas Sociālā fonda Valsts kancelejas projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē” ietvaros;
- projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē” ietvaros pilnveidos lietderības revīziju veikšanas metodiku, īsteno darbinieku apmācību (darba grupas, semināri, pieredzes gūšana no citu valstu augstākajām revīzijas iestādēm, pilotrevīzija);
- veiks pasākumus, lai nodrošinātu neatkarīgu un profesionālu vērtējumu par Valsts kontroles darbības atbilstību.

7. Kontaktu komitejas 2015.gada sanāksmes organizēšana

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrole organizē 2015.gada Kontaktu komitejas sanāksmi un pilda Kontaktu komitejas vadības grupas dalībnieka pienākumus, sniedzot savu ieguldījumu Eiropas Savienības finanšu vadības un labas pārvaldības stiprināšanā.

Valsts kontrole:

- sagatavos darbības plānu Kontaktu komitejas sanāksmes organizēšanai;
- veiks Kontaktu komitejas sanāksmes organizatoriskos pasākumus.

III virziens - Valsts kontroles darbības efektivitātes uzlabošana

Valsts kontroles III stratēģiskās darbības virziens ir saistīts ar Valsts kontroles rīcībā esošo resursu maksimāli efektīvu izlietošanu gan revīziju darbā, gan atbalsta struktūrvienību darbībā, kā arī ar efektīvu resursu pārvaldību, jauna un rīcībā esošā programmnodrošinājuma attīstību un pamatdarbības produktivitātes pilnveidošanu.

III virziens ir vērsts uz šādu mērķu sasniegšanu:

1. Realizēt efektīvu resursu pārvaldību, paaugstinot snieguma kvalitāti, produktivitāti un pilnveidojot procesu standartizāciju.
2. Izmantojot informācijas tehnoloģiju iespējas, attīstīt jaunas un pilnveidot rīcībā esošās revīziju atbalsta un citu funkciju programmatūras, kā arī nodrošināt informācijas tehnoloģiju sistēmas nepārtrauktu darbību.

1.mērķis: Realizēt efektīvu resursu pārvaldību, paaugstinot snieguma kvalitāti, produktivitāti un pilnveidojot procesu standartizāciju

Situācijas raksturojums

Valsts kontroles revīziju darbu raksturo arī šādi rādītāji: revidentu darba laika patēriņš revīziju darbam, veikto revīziju pabeigšana plānotajā termiņā un tiešās izmaksas no kopējiem izdevumiem. Valsts kontrole reizi ceturksnī veic laika patēriņa revīziju darbam un revīziju izmaksu analīzi. Valsts kontrole pamatdarbības produktivitātes pilnveidošanai atbilstoši starptautiskajai praksei ir veikusi arī savas darbības pašvērtējumu.

Nemot vērā personāla mainību un to, ka regulāri netika nokomplektēts revīzijas personāls, katru gadu vairākas reizes tika izdarīti grozījumi Valsts kontroles darba plānā. Līdz ar to objektīvi nevar novērtēt rezultātos rādītājus saistībā ar revīziju pabeigšanu plānotajā termiņā un revīzijām patērētā darba laika revīzijām izpildi. Tāpēc ir nepieciešams veikt pasākumus, lai pilnībā nokomplektētu nepieciešamo revīzijas personālu, kā arī jāizstrādā kritēriji grozījumu darba plānā izdarīšanai.

Pilnveidojot Valsts kontroles pamatdarbības produktivitāti, nepieciešams attīstīt efektīvu, produktīvu un atbilstošu starptautiskajiem standartiem Valsts kontroles funkciju izpildi. Būtiski ir sekot katra darbinieka noslodzei un analizēt darba laika patēriņu, lai veicinātu efektīvu resursu izmantošanu.

Sasniedzamie rezultāti un darbības prioritātes

1. Revidentu darba laika patēriņš revīziju darbam

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontroles revidentu darba laika patēriņš revīziju darbam ir ne mazāks kā 80% no produktīvā revidenta darba laika.

Valsts kontrole:

- sniegs revīzijas priekšlikumus un grozījumus plānošanai *TeamSchedule* modulī, sekojot līdzi katra darbinieka noslodzei;
- apkopos un analizēs informāciju par darba laika patēriņu.

2. Revīziju pabeigšana plānotajā termiņā

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontroles darbinieki nodrošina ne mazāk kā 90% revīziju pabeigšanu plānotajā termiņā.

Valsts kontrole:

- plānos revīzijai nepieciešamos cilvēkresursus, kā arī revīzijas laikā veicinās efektīvu darba laika izmantošanu;
- izstrādās kritērijus grozījumu darba plānā izdarīšanai.

3. Revīziju tiešās izmaksas

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontroles tiešās revīziju izmaksas ir ne mazākas kā 65% no kopējiem Valsts kontroles izdevumiem.

Valsts kontrole:

- plānos revīzijai nepieciešamos resursus;
- sagatavos atskaites un veiks analīzi par patērēto darba laiku revīzijām un par revīziju izmaksām.

2.mērķis: **Izmantojot informācijas tehnoloģiju iespējas, attīstīt jaunas un pilnveidot rīcībā esošās revīziju atbalsta un citu funkciju programmatūras, kā arī nodrošināt informācijas tehnoloģiju sistēmas nepārtrauktu darbību**

Situācijas raksturojums

Valsts kontroles pamatfunkcijas un atbalsta funkciju veikšanai tiek izmantotas dažādas programmatūras, daļēji ir ieviesta elektronisko dokumentu aprīte.

Efektīvāku revīziju veikšanu nodrošina Valsts kontrolē ieviestie revīzijas atbalsta rīki, kas atvieglo revīziju dokumentēšanu, revīzijas ieteikumu uzraudzību, darba laika plānošanu, kā arī ļauj efektīvāk analizēt un revīzijās izmantot valsts pārvaldē uzkrātos datus. Revīzijas atbalsta rīki ir ieviestā *TeamMate* programma: *TeamSchedule* modulis - darbinieku darba laika plānošanai, *TeamMate EWP* modulis - revīzijas gaitas dokumentēšanai, *TeamMate TEC* modulis - darbinieku darba laika uzskaitē, *TeamCentral* modulis - revīzijas ieteikumu uzraudzībai un kontrolei.

Valsts kontrole izmanto *IDEA* programmatūru plaša apjoma datu analīzei un revīzijās izmanto statistiskās izlases. Izmantojot *IDEA* programmu, var veikt darījumu izlases veidošanu netipisku vai aizdomīgu datu vērtību identificēšanai, datu analīzi un analītisku pārskatu veidošanu, aprēķinu pārbaudi un datu salīdzināšanu divās sistēmās.

Lai nodrošinātu Valsts kontroles informācijas tehnoloģiju attīstību, nepieciešams pilnveidot dokumentu elektronisko pārvaldību, nodrošinot Valsts kontrolē sagatavoto dokumentu elektronisku izstrādāšanu, saskaņošanu, apstiprināšanu, uzglabāšanu, apriti un izpildi, saņemto dokumentu pārvēršanu elektroniskā formā, elektronisku apriti un izpildi.

Nepieciešams nodrošināt informācijas sistēmu darbības nepārtrauktību, izveidojot centralizēti pārvaldāmu informācijas tehnoloģiju infrastruktūru, lai servera bojājumu gadījumā informācijas sistēmu darbības atjaunošanas laiks būtu pēc iespējas īsāks.

Ņemot vērā to, ka revīziju ietvaros arvien vairāk elektroniski tiek apstrādāta liela apjoma informācija, nepieciešams pilnveidot informācijas sistēmu darbības drošību.

Sasniedzamie rezultāti un darbības prioritātes

1. Dokumentu elektroniska pārvaldība

Sasniedzamais rezultāts: Nodrošināta Valsts kontroles atbalsta darba procesu aprakstos noteikto dokumentu elektroniska pārvaldība, tajā skaitā sagatavošana, saskaņošana, apstiprināšana, aprīte, izpilde un uzglabāšana.

Valsts kontrole:

- izstrādās prasības elektronisko dokumentu pārvaldības sistēmas prasību izstrādi;
- organizēs elektronisko dokumentu pārvaldības sistēmas iepirkumu;
- nodrošinās elektronisko dokumentu pārvaldības sistēmas ieviešanu.

2. Informācijas sistēmu pieejamība

Sasniedzamais rezultāts: Valsts kontrolē ir nodrošināta informācijas sistēmu pieejamība darba laikā ne mazāk kā 95% gadā.

Valsts kontrole:

- nodrošinās informācijas tehnoloģiju uzturēšanas darbus;
- nodrošinās automātisku ziņu izsūtīšanu no informācijas sistēmām par iespējamām problēmām;
- laikus aktualizēs informācijas sistēmu atjaunošanas plānu un veiks tā praktisku pārbaudi;
- veiks datortīkla veiktspējas un pieejamības uzlabošanu.

3. Informācijas tehnoloģiju drošība

Sasniedzamais rezultāts: Informācijas tehnoloģiju drošība atbilst ne mazāk kā 80% no informācijas drošības labākās prakses standartā noteiktā.

Valsts kontrole:

- veiks informācijas tehnoloģiju drošības pārbaudi, nosakot iespējamus riskus;
- sadarbosies ar Informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūciju (CERT.LV) informācijas tehnoloģiju drošības jautājumos;
- izvērtēs drošības standartā noteiktās prasības un veiks to ieviešanu;
- aktualizēs iekšējos normatīvos aktus.

Valsts kontroliere

E.Krūmiņa